

UNIVERSITAS TARTUENSIS

Tartu ülikooli ajakiri

JUULI 2017 NR 7 (2462)

TARTU ÜLIKOO

VILISTLASTE RIDADESSE LISANDUS MITU TUHAT LÕPETANUT

ÕRNE LAINDE:
PROVIISORIÕPE ON
MUUTUNUD

ÜLIKOO LI
ÕIGUSTEADLASED EL-I
TÖÖRÜHMI JUHTIMAS

ETTEVÕTLUSÕPE
PANEB TUDENGID
ÄRIIDEID LOOMA

Sõbrad kogu eluks

Ülikooliaastad on parimad aastad su elus. See on lause, mida kuuleb tihti vanemate inimeste suust, kui nad oma ülikooliõpinguid meenutavad. Gümnaasiumis käies ja seda lauset kuuldes mõtlesin alati omaette, et huvitav, mis saab ülikoolis siis niivõrd ilusat olla, et seda peetakse lausa elu parimaks ajaks. Nüüd saan aru küll.

Ma usun, et Tartu ülikooli lõpetanud inimesed mõistavad, et ülikoolist saadud teadmised on kahtlemata äärmiselt olulised, ja need, kes jahuvad sellest, kui teoreetiline meie õpe on, ei ole ilmselt ise siin kunagi õppinud. Saadud teadmised loengupingist on aga tegelikult vaid üks väike osa kogu ülikoolielust.

Loomulikult olen ma äärmiselt tänulik selle eest, et tean näiteks, mis on üld- või detailplaan. Et ma tean, milline peab olema uudise ülesehitus ning et ma pole suhtumisega, et las need kirjavead olla minu kirjutatud loos, küll maagiline toimetaja korda teeb. Kes lõpetavad ajakirjanduse eriala ja on jätkuvalt taolise suhtumisega, siis neile pole küll selle kolme aasta jooksul midagi külge jäänud.

Ja nende pärast, kes nimetavad diplomi saamist eluunistuseks, on mul lihtsalt piinlik, sest maagiline diplom ise suuri tegusid ei tee. See, mis on selle diplomi taga, on lõpuks see, mis loeb. Aga kelle-

SANDRA SAAR
UT toimetaja

FOTO: ANDRES TENNUS

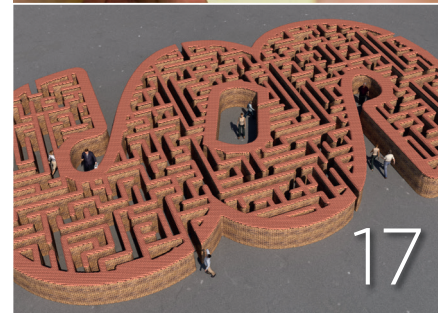
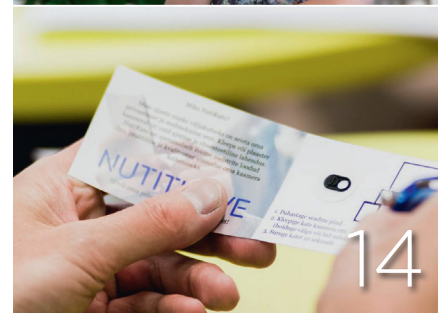
legi kulbiga tarkust pähe pole võimalik kallata ja paraku on ka raske mõõta, kui palju tööd selle konkreetse paberi taga tegelikult on.

Kuigi teadmised on peamine põhjus, miks me ülikooli astume, siis minu jaoks on saadud teadmiste kõrval vaat et olulisemadki sõbrad, kelle ma ülikoolist leidsin. Ülikool lausa soodustab heade sõprussuhete tekkimist, sest ühel erialal saavad kokku sarnaste huvidega inimesed.

Minu kursusekaaslastest on saanud selle kolme aasta jooksul minu parimad sõbrad. Nad on inimesed, kellega jutustada varajaste hommikutundideni.

Arutada, mis on see, mis me tulevikus teha tahame, mida me teeksime teisiti, kui oleksime suured ja tähtsad meediategelased jne. Vahel aga ei räägi me üldse, vaid istume vaikides.

Tänavustele lõpetajatele soovin omalt poolt seda, et kui te nüüd laia ilma lähete, siis ärge unustage oma ülikoolist leitud sõpru. Nad on väärt leid. Ja tulevastele tudengitele, kes hakkavad alles ülikooli sisse astuma, soovitan olla seltskondlik ning suhelda ülikooli ajal võimalikult paljude erinevate inimestega. Lõpuks ei mäleta keegi, mis hind ta ühes või teises aines sai, aga hommikuni veninud koosviibimised ja seiklused on tihtipeale need, mida jääme ka aastate pärast meenutama. Ilusat kooli lõppu! UT

4 **UUDIS** Valiti uued rektoraadi liikmed.

9 **KOLUMN** Südameapteegi personalijuht mõtiskleb tänapäeva apteekri oskuste üle.

10 **PERSOON** Väarikate ülikooli tudeng Sirje Mark räägib ülikoolist enne ja nüüd.

14 **AKTUAALNE** Tudengid esitlesid oma ettevõtlusprojekte.

17 **AKTUAALNE** Ülikooli õigusteadlased annavad oma panuse Eesti eesistumisse EL-i Nõukogus.

20 **REPORTAAŽ** Omamoodi OmaMood.

23 **ETTEVÕTLUS** Hakkajad tudengid aitavad kott-võtmehoidjaga loodust säästa.

27 **REISIKIRI** Liisa Sumberg räägib, kuidas õpireis ta elu muutis.

32 **KOLUMN** Rektor Volli Kalmu pöördumine tudengite poole.

33 **LÕPETAJAD** Ülikooli lõpetajate nimekirjad.

56 kaitsmised, teated, tunnustused, stipendiumid, õnnitlused.

Järgmine Universitas Tartuensis ilmub 1. septembril 2017.

UT UNIVERSITAS TARTUENSIS
Tartu ülikooli ajakiri

Universitas Tartuensis on Tartu ülikooli ajakiri. Ilmub kord kuus. Tiraaž 2800. Tellimisindeks Eesti Postis 00892 • Aadress: Ülikooli 18-102, Tartu 50090; telefon: 737 5686, 553 9321; e-post: ; Facebook: www.facebook.com/universitastartuensis; koduleht: www.ajakiri.ut.ee.

Vastutav väljaandja Illari Lään, **peatoimetaja** Virgo Siil, **toimetaja** Sandra Saar, **teabetoimetajad** Kady Sõstar ja Liis Saar, **keeletoimetaja** Mari Mets **fotograaf** Andres Tennus, **küljendaja** Argo Ingver, **trükk** Ecoprint. • Universitas Tartuensis kujunduslahendused, kõik ajakirjas avaldatud artiklid jm tekstid ning fotod ja illustatsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed. Toimetus lubab neid kasutada vaid eelneval kokkuleppel koos viitega autorile ja Universitas Tartuensisele. • Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. • **UT kolleegium:** Maaja Vadi (esinaine), Sulev Kõks, Ivo Volt, Mart Noorma, Villu Päärt, Indrek Treufeldt, Katrin Pajuste-Kuul, Egert Puhm.

roheline trükis
Trükitud keskkonnateadlikus trükiettevõttes Ecoprint

Rektoraadi koosseis uueneb

Rektoraat on uuenenud koosseis järgmiseks, 1. juulist algavaks rektoraadi tööperioodiks valmis. 22. mail kantsleri ametikoha avalikku konkurssi välja kuulutades rääkis rektor võimulusest jätkata kahe prorektoriga, kuid jõuti siiski järeldusele, et vaja on kolme prorektorit.

Arutelude tulemusel ja eesisevate ülesannete vastutusrikkust silmas pidades on jõutud arusaamani, et oluliste arendustegevustega on võimalik tulemuslikumalt ja keskendumalt tegeleda, kui rektoraadi meeskonnas toetavad ülikooli eesmärkide täitmist kolm eraldi prorektorit õppe-, teaduse ja strateegiliste arendustegevuste valdkondades.

Rektoraadiga liitub kaks uut kolleegi. Õppeprorektorina alustab 1. juulist teatrieaduse professor

FOTO: ANDRES TENNUS

ÕPPEPROREKTORIKS SAI ANNELI SARO.

Anneli Saro, kelle puhul tõsteti esile senist tasakaalukat panust humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna õppeprodekaanina. Õppeprorektori põhiline vastutusala säilib senisel kujul, erilist rõhku on kavas panna ühiskonna tuleviku vajadustele, arendades vastavat

õppetööd ja toetades terviklikku õpikogemust. Õppeprorektor jätkab ka õppekavade reformi ja õppe rahvusvahelistumise arendusmeetmete juhina.

Teadusprorektori ametikohta asub täitma tehnoloogiauringute vanemteadur dr Kristjan Vassil.

Vassil on juba mõnda aega toetanud rektoraadi tööd prorektorite ja akadeemilise sekretäri eestvedamisel tegutsevate juhtkomisjonide liikmena. Teadusprorektor vastutab alus- ja rakendusuringute, teaduse populariseerimise, ühiskasutusega laborite ja fookusvaldkondade sisustamise ning oluliste toetusprogrammide keskse juhtimise eest.

Teadusprorektori lähiaja suurim ülesanne on ka koos akadeemilise sekretäri ja välja töötada ja rakendada ülikooli akadeemilise karjääri põhimõtted, mis väärtustaksid võrdselt õppe- ja teadustööd ning toetaksid edutamisel põhinevat tööalast arengut ülikoolis.

Lähitulevikus on ülikooli jaoks eriti oluline eesmärk parandada doktorantide töötingimusi ja doktoritööde toetusust.

Igapäevase teaduspoliitika kujundamise ja juhtimise kõrval jääb Vassili olule ka ülikooli teadlas-

te ühistöö laiendamine kõrgetasemeliste koostööpartneritega The Guildi ja LERU võrgustike kaudu.

Põhivastutus ülikooli institutsionaalsete välissuhete juhtimisel jääb edaspidi arendusprorektori ülesandeks. Arendusprorektorina jätkab rektoraadis Erik Puura. Arendusprorektori põhilised vastutusvaldkonnad – ettevõtlussuhete ja innovatsiooni ning

ülikooli strateegia juhtimine – jäävad samaks ka uues rektoraadis. Suurte ülesannetena seisab Puural ees Delta linnaku sisuline väljakundamine, arengukava täitmise juhtimine ja peatselt ka uue arengukava perioodi kavandamine.

Rektoraadi liikmetena jätkavad finantsdirektor Taimo Saan kui akadeemiline sekretär Andres Soosaar. ●

FOTO: ANDRES TENNUS

KRISTJAN VASSIL VALITI TEADUSPROREKTORIKS.

FOTO: PEKELS.COM

Metsaülikool tegeleb hirmudega

Augustis arutletakse Kääriku metsaülikoolis teemal «Mida Eesti kardab?».

Õhk on täis hirme. Hirmud on nii inimestel kui tervetel riikidel. Seekord arutletakse Käärikul, kuidas hirmud meie peades tekivad, ning püütakse üles otsida hirmude allikad majanduses, looduses, geopoliitikas, tervisevaldkonnas, religioonis ning inimese püüus maailma mõtestada ja iseendale kohta leida. Kas hirmude äranimetamine aitab neid peletada? Loodetavasti. Usume, et hirmu-

dest saab rääkida – ikka selleks, et neist edaspidi üle olla.

«Teatavasti sünnitab uinuv mõistus koletisi. Ega ei sünnitaks, kui meist igapäev poleks hirmude generaator alati kaasas. Evolutsioon lõi kättesaadavast materjalist hirmu ja nägi, et see oli hea,» arutles tänavuse teema üle metsaülikooli programmijuht professor Jaanus Harro. «See viimane pool lauset oli iroonia: evolutsioon loob vahendid, kuid ilma kasutusjuhendita, ja tal on ükskõik, mis kasutajatest saab. Hädas oleme meie. Me

ei saa enam arutada tähtsate asjade üle, hirmud segavad. Hirme on püütud maha suruda, hirme on püütud naeruvääristada – see kõik aitab vaid hetkeks. Hirmud on koos meiega ja me peame nenda kasuks tööle panema,» lisas Harro.

Metsaülikool on loodud eesmärgiga edendada arutelukultuuri, vaagida ühiskondlikke probleeme pakkudes neile lahendusi ning arutleda riigi tuleviku üle.

Metsaülikooli avaloengu peab Eesti kunstiakadeemia professor ja

ajaloolane David Vseiovi.

Lektoritena jagavad oma mõtteid teiste seas ka Eesti vabariigi president Kersti Kaljulaid, Tartu ülikooli professor Jaanus Harro, EELK peapiiskop Urmas Viilma, poliitik Siim Kallas, Tartu ülikooli professor Jaak Kikas, CIOMS-i peasekretär Lembit Rägo, Tartu ülikooli emeriitprofessor ja poliitik Marju Lauristin ning paljud teised.

Registreerimine 16.–20. augustil toimuvasse metsaülikooli on avatud, kirja saab panna kodulehel www.metsaylikool.ee ●

FOTO: ANDRÉS TENNIS

ÜKS SUVEÜLIKOO LIS ESINEJAJID ON MARIA MURUMAA-MENDEL.

Tartu ülikool kutsub õpihuvilisi suveülikooli

Kõik õpihuvilised on oodatud Tartu ülikooli XVIII suveülikooli, et muuta oma suvi tegusaks ja ühendada puhkus põneva koolitusega. Suveülikooli kava kestab juunist juuli lõpuni.

TÜ korraldab sellel aastal juba kaheksateistkümnendat korda suveülikooli programmi ja ootab osalema juhte, asjatundjaid, ametnikke, õpetajaid, raamatukoguhoidjaid, kultuuri- ja spordihuvilisi ning kõiki teisi õpihuvilisi. Sel suvel on võimalik õppida enam kui kolmekümnel koolitusel, mis toimuvad Tartus, Tallinnas, Pärnus ja Viljandis.

«Suveülikooli kavast leiavad enda jaoks põneva koolituse väga erinevate huvidega inimesed. Kursusi on motivatsiooni ja käitumise mõjutamise, loovuse, töösoorituse arendamise, nõustamisoskuste, ajajuhtimise, elumuutustega kohanemise, depressiooniga toimetuleku, ra-

vimtaimede, õiguse jpt teemadel. Huvitavaid kursusi leiab ka kultuurivaldkonnast: kultuuride erinevused äris, kirjandus ja film, teatri mõju, mõisaarhitektuur, kudumine ning palju muud.» tutvustas suveülikooli tänavusi võimalusi TÜ täiendusõppe programmijuht Esta Pilt.

Suveülikoolis osalejad saavad Tartu ülikooli täiendusõppe läbimist tõendava dokumendi. Täiendusõppes kogutud ai-nepunkte on võimalik kasutada kõrgkoolis tasemeõppe õppekavade täitmisel sobiva õppeaine olemasolu korral.

Kui soovid end täiendada ülikooli õppejõudude ning oma ala parimate praktikute juhendamisel, siis liitu teiste innustunud õppijatega Tartu ülikooli suveülikoolis.

Registreerimine ning täpsem teave suveülikooli kursuste kohta on leitav suveülikooli koduleheküljelt www.ut.ee/et/taiendusope/suveulikool-0. ●

FOTO: ANDRÉS TENNIS

TÜ kavandab Ujula tänava spordihoonet laiendustööd

Tartu ülikool kavatses juuni lõpus kuulutada välja riigihanke Ujula tänava spordihoonet ehitus- ja laiendustöödeks. Spordihoonet juurde ehitatakse uusi õppe- ja laboriruumet ning rajatakse uus mitmeotstarbeline

saal suurte spordisündmuste ja avalike ürituste korraldamiseks. Ehitustööd võiksid kava kohaselt valmida 2018. aasta lõpuks.

Ehitustööd on kavandatud kahes järgus, nii et spordihoonet oleks võimalik kasutada ka tööde

ajal. Esimeses järgus ehitatakse Liiva tänava poole majandushoovi asemele uus mitmeotstarbeline saal. See on mõeldud suuremate õppe-, teadus-, spordi- ja kultuuriürituste korraldamiseks. Iga päev on see saal kasutuses pallimängude väljakutena, kuid seal saab korraldada ka kuni 2000 külastajaga teaduskonverentse, kuni 3000 külastajaga kontserte jm suuremaid üritusi. See peaks valmima 2018. aasta märtsi lõpuks.

Suurema ja laiemate kasutusvõimalustega saali rajamise vastu on huvi ja toetust väljendanud ka Tartu linnavalitsus. Ülikool loodab, et spordihoonet laiendamisel jätkub vastastikku kasulik koostöö samamoodi, nagu see toimus praegust spordihoonet rajadeski. Loomulikult on ülikool avatud koostööks ka teiste asutustega, kes soovivad korraldada Tartus suuri spordi- ja kultuuriüritusi, messe ja konverentse.

Teises järgus ehitatakse ümber praegune pallsaal ja olmeplakk ning ehitatakse Emajõe-poolsele küljele uus kolmekorruseline sporditeaduste ja füsioteraapia

instituudi korpus, et koondada kogu sellealane õppe- ja teadustöö linna eri paigust Ujula tänavale.

Otstarbekama ruumiskeemi tagamiseks lammutatakse osaliselt praegune kahekorruseline administratiiv- ja õppekorpus. Tehakse uus sissepääs ja vestibüül esindusliku trepi ning invanõuetele vastava liftiga.

Praegune universaalsaal rekonstrueeritakse osaliselt (läbi saali ehitatakse ühenduskoridor), lisaks ehitatakse uus paiksete tribüünidega saalikompleks. Uuenevad ka nii universaalsaali kui olmeploki tehnosüsteemid ja osaliselt muutuvad olemasolevate ruumide kasutusotstarbed. Kergejõustiku- ja pallimängude saali tribüünid ühendatakse ühiskasutuse eesmärgil. Teise järgu ehitustööd valmivad 2018. aasta lõpuks.

Praegu valmistab ülikool veel ette ehitushanget ning teeb viimaseid täpsustusi projekti-dokumentides. Juuni lõpuks on plaanis välja kuulutada riigihanked ehitustööde ja omanikujärelevalve tegemiseks. ●

Tartu ülikool on Eesti kõige mainekam ülikool

Kantar Emori ülikoolide maineuuring kinnitas, et Eesti mainekaim kõrgkool on jätkuvalt Tartu ülikool.

85% inimestest pidas Tartu ülikooli Eesti kõige mainekamaks, seega TÜ maine on läbi aastate püsunud kõrge ja järjepidevalt kasvanud. Lisaks nimetas 90% 15–74-aastastest elanikest esimese meenuva kodumaise kõrgkoolina Tartu ülikooli. Tartu

ülikool on enim hinnatud kõrgetasemelise hariduse poolest. Väga oluliseks peeti tööturul kõrgelt hinnatud TÜ lõpudiplomit ja ülikooli usaldusväärset. Hea maine olulise alustalana on ära märgitud ka Tartu ülikooli edukad vilistlased.

Õppesuundade pingerea tipus püsivad kindlalt arvutiteadused ja jätkuvat menukuse kasvu näitavad tehnikaalad. Viimasel

viiel aastal esiviisikus olnud tervishoid/arstiteadus, õigusteadus ning äriandus ja majandus hoiavad oma kõrget kohta ka tänava.

«Mul on väga hea meel, et Tartu ülikool tegeleb aktiivselt moodsate tehnoloogiasuundadega, nagu arvutiteadused ja informaatika, IT-õigus, ettevõtlus ja innovatsioon, geenitehnoloogia ja materjaliteadus, mida ka Eesti

elanikud tervikuna tunnetavad kõige enam võimalusi pakkuvate õppesuundadena. Sellest, et TÜ neisse valdkondadesse üha enam panustab, annab tunnistust ka 2019. aasta sügisel valmiv majandusteaduskonna, arvutiteaduse instituudi ning matemaatika ja statistika instituudi uus ühine õppe- ja teadushoone Delta.» rääkis Tartu ülikooli õppeprorektor Mart Noorma. ●

Välismajanduse suveüritusest on saanud rahvusvaheline doktorantide suvekool

Majandusdoktorantide suvekool toimub 26.–28. juunil kahekümnendat korda. Seal esinevad külalislektorid ja doktorandid, kohtutakse juhendajate, valdkonna teiste doktorantide ja õppejõududega ning arutletakse erialaselt päevakajalistel teemadel. Seda kõike eesmärgiga toetada doktorante nende teadustöös ja aidata kiiremini jõuda kaitsmiseni. Peale TÜ majandusteaduse ja õigusteaduse doktorantide osalevad suvekoolis TTÜ ja EBS-i ning mitme välisülikooli doktorandid. Saka mõisas toimuva sündmuse kavas on kaheksa välislektori loengud alates eetikaküsimustest käitumis- ja sotsiaalteadustes kuni innovatsioonipoliitika ja jätkusuutliku arengu teemadeni. 24 doktoranti esitavad oma teadustöö tulemusi. 1990. aastal avati

TÜ majandusteaduskonnas lääne ülikoolidele omase õppekavaga välismajanduse eriala. Üliõpilastele täiendava motivatsiooni loomiseks alustati neli aastat hiljem välismajanduse magistrirõppe üliõpilastele talve- ja suvekoolide korraldamist. Paljud magistrandid astusid doktorirõppesse. Suveürituse loogilise jätkuna jõuti 1998. aastal esimese välismajanduse doktorantide suvekoolini Kääriku spordibaasis. 2000. aastal ühinesid TÜ majandusteaduskonna teiste erialade doktorandid ja välismajanduse suvekoolist sai majandusteaduskonna suvekool. Doktorantide suvekoolide kümned aastapäeva tähistati uuesti Käärikul, kuid küllastatud on ka paljusid teisi Eestimaa paiku. 2006. aastal koos ma-

jandusteaduse ja innovatsiooni doktorikooli loomisega kaasati TTÜ ja EBS-i doktorandid ja see on nüüd üle-eestiline koolitus-sündmus.

Alates teisest toimumisaastast rikastasid suvekoole lektorid välismaa ülikoolidest, esimesena professor Helge Löbler Leipzigi ülikoolist, kes toetas oma osavõtuga veel paljusid meie suvekoole. Sageli on esinenud Tartu ülikooli audoktor professor Ari Kokko (Copenhagen Business School), professor Tomasz Mickiewicz (University College London) ja mitmed teised. Kokku on 55 erinevat lektorit 50 välismaa kõrgkoolist ja teadusinstituudist aidanud kaasa tava pikaajalisele kestmisele. Rahvusvahelistumine doktorantide koolituses süveneb jätkuvalt. ●

FOTOVÕISTLUS INSTAGRAMIS

Mai lõpus alustas ülikool Instagramis fotovõistlusega, kus õppeaasta lõpusirgel olevad tudengid said osaleda. Üliõpilasi kutsuti üles jagama fotosid oma viimastest pingutustest – eksamik õppimisest, lõputöö kirjutamisest, uurimistöö koostamisest. Tudengid pidid oma pildid Instagrami üles panema ning lisama teemaviited #unitartu ja #almostdone. Parimaid pilte jagati ka ülikooli ametlikel Instagrami ja Facebooki kontodel. Sel moel said kõik üksteise viimastele pingutustele kaasa elada.

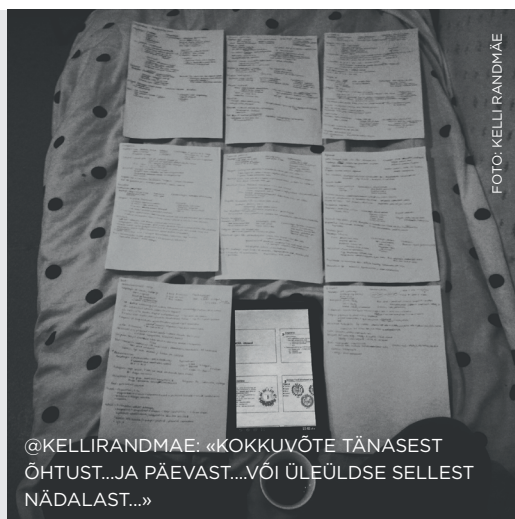

FOTO: KELLI RANDMÄE

@KELLIRANDMAE: «KOKKUVÕTE TÄNASEST ÕHTUST...JA PÄEVAST...VÕI ÜLEÜLDSE SELLEST NÄDALAST...»

Apteeker pakub enam kui vaid ravimit

Suvel on taas lõpetamas ülikooli kümned farmaatsiatudengid, kes asuvad proviisorite ja farmatseutidena apteekides tööle või otsivad endale praktikakohta.

Minu kui personalijuhi kõige olulisem roll on näidata, milliseid omadusi ja oskusi vajab e-tervise ajastu apteeker, kelle ülesanne on täita oluline roll esmatasandi meditsiinis ning samas olla osa ravimi- ja jaemüügiäris.

Vana hea rohuteadus, sealjuures rohtude käsitsi valmistamine, ei ole apteekidest kuhugi kadunud. Selle osakaal on vähenenud, aga rohtusid segame jätkuvalt ja seda oskust saab arendada ning lihvida.

Üks juhtiv apteek, kus ise rohtusid valmistatakse, on enam kui sajandivanune Tõnismäe apteek Tallinas. Rohtude valmistamine ja tundmine, sealhulgas kõik erialased oskused, mida õpitakse koolis aastaid, on au sees ning need leiavad kasutust tänini. Tänapäevasel rohuteadusel on aga juures erinevad digilahendused, mis aitavad apteekril anda parimat nõu ja leida õige ja kõige sobilikum ravim või tervisetood.

Milliseid omadusi vajab aga apteeker veel tänapäeval, et oma töös olla edukas? Üks väga oluline omadus on valmisolek inimesi kuulata ja nõustada: hea apteeker on kaastundlik ja avatud.

Need on isikuomadused, mida on raske õppida, kuid on võimalik teadlikult arendada. Kindlasti on just klienditeenindus apteekri töös saanud järjest

FOTO: ERAKOOGU

ÖRNE LAINDE

Südameapteegi personalijuht

olulisema kaalu ning see on oskus, mida saab õppida ja arendada. Apteekri nõu ei piirdu ravimi valikuga, vaid kliendi heaoluga tervikuna.

Meie suur eesmärk on aidata klienti ja tema pere tervena hoida. Apteek on oluline osa esmatasandi meditsiinis ning apteekri roll on hoida kliendi ja tema pere tervist.

Kuigi apteekide ja apteegiketete on Eestis mitmeid, siis oma apteekri tähendus pole eriti muutunud. Kindlasti on see oluline maakondades, kus apteeker on jätkuvalt nii-öelda maa sool ja esmane kontakt, kui tervis vajab turgutamist.

Mida värsked lõpetajad ise oluliseks peavad apteeki tööle asudes? Praktilised täiendkoolitused, kuidas toimib klienditeenindus ning mis on nõustav müük, on värske lõpetajate sõnul see, mida nad oma esimeselt tööandjalt kõige enam ootavad. Peale selle muidugi tore töökollektiiv ning paindlikud tööajad.

Esmatasandi meditsiini osana on apteek valmis aitama kliente neil aegadel, mil kõige enam juhtub. Seega on olemas valveapteegid, kust saab abi ööpäev läbi.

Peaaegu mainima, et vahepeal neidude hõivatud eriala on taas järjest enam hakanud valima noormehed. Kindlasti on tänapäeva apteek nii farmaatsia- kui ka müügi- ning juhtimisalase keskkonnana arendav töökoht. U

KINDLASTI ON KLIENDITEENINDUS APTEEKRI TÖÖS SAANUD OLULISEMA KAALU - SEE ON OSKUS, MIDA SAAB ÕPPIDA JA ARENDADA. APTEEKRI NÕU EI PIIRDU RAVIMI VALIKUGA, VAID KLIENDI HEAOLUGA TERVIKUNA.

FOTO: VIRGO SIIL

Väärikate ülikooli tegus tudeng

PERSOON

Sirje Mark on üks mitmesajast teadmishimulisest, kes sel kevadel väärikate ülikooli lõpetas. Lõpetamine on siin küll tinglik, sest kevadised «lõpetajad» on sügisel tagasi oodatud, et jätkata elukestva õppega. Üle viiekümne aasta ülikooliga seotud olnud Marki jaoks on loengutes käimine huvitav.

VIRGO SIIL
virgo.siil@ut.ee

Ametialaselt on Sirje Mark endiselt ülikooliga seotud, ta on peahoone sisehoovis arhiivihoones arhiivari ametis. Töötamisele vaatamata peab ta vajalikuks ka loengutes käimist – juba viis aastat. «Seal on huvitav, iga kahe nädala tagant käsitletakse erinevaid teemasid,» räägib Mark. Enim huvitavat eakamaid juriidika ja loomulikult tervise teemad.

Teisalt on tänapäeval ju olemas arvutid, internet, veebiluengud, videod, artiklid – kas siis nendest teemadega tutvumiseks ei piisa? Sellise küsimuse peale Sirje Mark naerab: «See kõik võib olla, aga elav lektor on elav lektor. Seal on ikkagi vahetu kontakt, ma olen seda toonitanud kah enda läbiviidavatel koolitustel. Internet on kuiv ja sealt otsitakse väga spetsiifilisi asju.»

Eks interneti puhul kipub ka nii olema, et teave võib ju olemas olla, aga seda tuleb väga sihipäraselt otsida.

Nii näiteks said loengutes käijad teada, et Tartu perearstidel on muust eelarvest eraldi olemas rahastus eakate terviseanalüüside tegemiseks. «Kes seda muidu teaks? Keegi ei tea. Võib-olla kuskil linnavalitsuse lehel võib see olla, aga ega ma ei hakka ju tervet lehte läbi lugema,» räägib Mark. Sügava mulje on jätnud muuhulgas Mart Noormaa loeng Eesti tudengite satelliidist EstCube1 ja Andrus Kuusik kes Marki sõnul tegi loengus lausa näitemängu.

Teisalt on arvuti Sirje Marki igapäevane töövahend ja kui pärida, mis on Tartu ülikoolis tema selles asutuses töötatud enam kui viiekümne aasta jooksul peale ilmsete tehnoloogia uuenduste ja võimuvahetuse muutunud, siis jõuame ikkagi kohe ringiga tehnoloogia juurde tagasi. «Ülikool on nüüd hästi avatud. Ja see

tulebki tehnoloogiast. Kui tahad midagi millegi kohta teada, võtad kodulehe lahti ja vaatad. Või kui oled töötaja ja vaatad siseveebist, mis toimub,» kirjeldab Mark.

SULETUS JA AVATUS

Nii avatud ülikool muidugi nõukogude ajal polnud. Kaheksakümnendatel töötas Sirje Mark ülikooli teadusosakonnas nõukogu sekretärina ning tal olid ülikooli 350. aasta täitumise puhul eriülesanded. Nii tuli tal rajoonides ette valmistada teaduspäevi ja sõlmida kokkulepped rajoonide parteikomiteedega, uurida, mis teemad neid huvitavad ja millised lektorid sinna tulevad – natuke nii nagu käib praegu teemade valimine väärrikate ülikooliski.

Muuhulgas koostas Mark ka Tartu ülikooli ajaloolisi hooneid tutvustava trükise. Juubelikonverentsile pidid tulema tähtsad külalised nii Moskvast kui ka välisriikidest, mis oli toona haruldane»

ARHIIVI JÕUDMINE OLII SIRJE MARGI JAOKS LOOGILINE ASJADE KÄIK.

» sündmus. Juubelit meenutades jutustab Mark muigel sui, kuidas trükkis napilt tähtsate külalisten jõudis. «Seda taheti ära keelata, seda väikest brošüürist, sest seal keskel oli Tartu linna kaart,» räägib ta. Kaartidesse suhtus nõukogude võim aga paranoiaga, kuna neid võisid vaenulikulid lääneriigid luureotstarbel ära kasutada.

ÜLIKOOI JUUBELIKS KOOSTATUD BROŠÜÜR TAHETI ÄRA KEELATA, SEST SEAL KESKEL OLII TARTU LINNA KAART.

Tartu puhul oli kaitstav objekt Raadi sõjaväelennuväli. Trükkis siiski ilmus, kuna Mark võttis kaardi aluseks juba varem entsüklopeedias ilmunud kaardi. «Plenaaristungil istusid Vane-muise laval kõik tähtsad tege-lased ning siis keegi tõi ja pani

igaihe ette selle väikese väljaande,» räägib Sirje Mark.

Ülikooli sattus Sirje Mark pooljuhuseks. Alguses, kuue-kümnendate keskel soovis ta saada õpetajaks, see oli toona mainekas amet. Kuna aga sel ajal (erinevalt tänapäevast) vabu õpetajakohti polnud, suunati ta hoopis ülikooli, õigusteaduskonna kriminoloogia laboratooriumi-

mis laborandi kohale. «Iga-suguseid töid tuli teha, arvuteid ju ei olnud. Tuli perfokaartidel eraldada eriti raskeid kuritegu-sid kuritegude viisi. Selleks tuli jälle kohtutoimikud läbi lugeda ja ettevalmistustöö ära teha,» kirjeldab Mark. Hiljem tehti selle

materjali põhjal doktoritöö.

Viis aastat hiljem tegeles Sirje Mark välislahetustega – see puu-dutas neid noori ENSV teadlasi, kes käisid lepingute alusel välis-maal teadustööl. «Olid teatud rühmad, mis kuuekümnendate aastate lõpus alustasid, ja Moskva lubas neid rühmi välismaale,» meenutab Mark. Kontroll oli tihe ja tugev: kuigi laevaihendus Soome-ga oli olemas, ei võinud meie teadlarühmad otse Soome sõita. «Moskvas õpetati, kuidas välis-maal käituda,» kirjeldab Mark.

TARTU ÜLIKOOI JUHTIVÜLIKOOI

Seitsmekümnendate lõpul jõudis Sirje Mark teadusliku uurimistöö sektorisse inseneri ametiko-hale. Siin oli tal kaalukas roll: 1979. aastal võeti Nõukogude Liidus kasutusele süsteem, kus

valiti välja juhtivad nõukogude kõrgkoolid. «Nii nagu praegu on kõik need tabelid, mis kõrgkooli-de kohta üle maailma tehakse,» räägib Mark.

Tartu ülikooli taotles omale juhtivülikooli kohta ülikoolide koorekihti. «Balti vabariikidest võeti ka Tartu ülikool sellesse nimistusse ja siis tekkis teadus-osakond,» räägib Mark. Tartu ülikool pidi tõestama oma tea-dusvõimekust ja sellega kaasnes suur bürokraatia – teadustöö aruanded –, millega Mark pidi tegelema.

ENNE ARVUTEID ROHKEM KÄSITÖÖD

Kuna arvuteid polnud, oli kogu see tegevus puhas käsitöö. «Mul-le meeldis teha neid aastaaruan-deid, just seda analüüsi, kuidas on aastaga edasi liigutud. Siis ei olnud niiviisi, et võtame arvutist programmi ja teeme graafiku. Need tuli ise valmis joonistada,» sõnab Mark. Vähe sellest, et aruanded tuli käsitsi koostada ja graafikud joonistada, pidi need ka Moskvasse kohale toimetama. Mark käis neid ise sinna viimas.

Huvilised võivad vaadata internetis üleval olevat kuu tagasi ilmunud ülikooli majandusaasta aruannet. «Praeguseks on see aruandlus muutunud. Tookord oli täpne aruandlus, nüüd on üldisem. Tuleb selline maine-raamatu moodi trükkis välja, kus on majandusaasta aruanne, seal on tekst sellest, mida teeme, ja on ka pildid. Vanasti polnud sellist trükkigi,» võrdleb Mark muutust.

1990. aastal sai Sirje Margist rektori kantselei juhataja – just sel ajal, kui uus aeg nõudis uut asjakorraldust. «Uus asjaajamise

kord võttis veel tükk aega, sest see on selline asi, mis käib veel tükk aega oma inertsist edasi,» räägib Mark. «Äärmiselt huvitav oli sellist eeskirja koostada,» leiab Mark.

Arhivaar loeb senini huviga ülikooli siseveebis tulevaste õigusaktide kavandeid. «See

ASJAAJAMISEL ON OMA ALGUS JA LÕPP NING SELLEKS, ET LÕPP OLEKS VEATU, PEAB KA ALGUS OLEMA VEATU

huvi on varasemast jäänud ja tegelikult on see kõik seotud arhiivitööga, sest kõik see jõuab ju ükskord siia,» sõnab ta. Arhiiv on asjaajamise üks osa – asja-ajamisel on oma algus ja lõpp ning selleks, et lõpp oleks veatu, peab ka algus olema veatu. «Aga nii ei ole alati, sest ülikool on oma struktuurilt väga suur ja iga inimeseni ei jõua kohale,» sõnab Mark.

VÄLJASPOOL ÜLIKOOI TUDENGITEGA SEOTUD

Ülikoolitöö ja väarikate ülikoolis käimise kõrvalt leiab Mark aega muukski, ta on juba üheksaküm-nendate peale korporatsioon Rotalias seotud väliseesti stipen-diumifondiga. «Sellega alustasin 1993.–1994. aastal. Alguses oli see töö natuke teine, siis polnud ju arvutivõrke, kõike tehti käsitsi. Nüüd on muidugi läinud selle võrra lihtsamaks, et väga palju saab elektroonselt ära teha,» jõuame taas vestlusega tehnoloogia arenguni.

Stipendiumitega on sellele vaatamata palju tööd, kuna Mark valmistab kandidaatide materja-lid komitee jaoks ette. Sooviaval-dused tuleb läbi lugeda, lisasid vaadata ja analüüsida, võrrelda

tudengi õppetasemete kaalutud keskmist hinnat ning hinnata, kui aktiivne on kandidaat muidu olnud. «Otsustamine koosneb väga mitmetest asjadest. Ja lõpuks peab õnne ka olema,» räägib stipendiumide komitee sekretär. Kas siis tõesti muud peale üli-

kooli ja tudengite polegi? Sirje Mark muigab ja räägib, et leiab siiski aega ka lugemiseks ning Laulasmaa maakoduga tegele-miseks. «Olen natuke tegele-nud Laulasmaa seltsis. Kui Teeme Ära hakkas, siis oli see liikumine Laulasmaal väga tugev, käisin mitu aastat seal,» sõnab ta.

VABAL AJAL PAPANATSO

Hetk hiljem lõövad aga silmad sä-rama: «Aga sellest võin rääkida, et mind on fotograafia huvitanud, mõnikord tuttavad kutsuvad paparatsoks.» Pilte tegi ta juba tudengiajal. «Siis ei olnud ju veel filmitöökodasid, tuli ise ilmutada. Maakodus oli pimik, kus sai eral-di kõik suurendused ja ilmutused teha,» meenutab ta.

Sirje Mark vaatab Tartut kui arenevat linna ning kui midagi hakatakse ümber tegema, siis ta jäädvustab selle muutuse arene-misast. «Minul oli kogu aeg fotokas kotis. Nüüd on telefon kotis. See on hästi huvitav, sa saad ajas tagasi vaadata,» selgi-tab Mark pildistamishuvi.

Seega imbub arhivaaritöö ka argipäeva, on ju ülikooli dokumentide arhiveeriminegi moodus muutusi talletada. UT

FOTO: MARGIT PARTEI

Õpe paneb tudengid äriideid looma

AVASTA

Tartu ülikoolis saab õppida erinevaid ettevõtlusega seotud õppeaineid, kus tuleb välja mõelda oma äriidee ja koostada äriplaan. Semestri lõpus esitasid tudengid oma valminud ideid.

SANDRA SAAR
sandra.saar@ut.ee

Ettevõtluse õppetooli nõustaja Leeni Uba ütles, et ettevõtlusega seotud ainete õppimine innustab tudengid juba õppetöös nägema pärisel probleeme ning neile oma

eri- või huvialal ettevõtlikkust rakendades lahendusi otsima.

Kevadsemestri lõpus esitasidki tudengid oma ideid, millele saadi tagasisidet ettevõtlusnõustajatelt. Need ettevõtlusideed on töötatud välja eesmärgiga viia idee ka päriselt ellu.

Kõigil rühmadel oli aega kaks minutit oma ideed esitleda,

seejärel ootasid neid küsimused nii-öelda mentoritelt, kelleks olid partnerlusprogrammi projekti juht Kristel Reim, ettevõtlusnõustaja Aivar Pere ja ettevõtlusprofessor Tõnis Mets.

Esimesena astus lahingusse MTÜ Emotsioonitakso, mis soovib tõsta eakate inimeste elukvaliteeti, pakkudes neile tuge ja seltsi

ning aidates väarikalt vananeda. Ettevõtte ei ole suunatud kasumlikkusele, vaid soovib leevendada üht ühiskonna kitsaskohta.

Oma esitluses tõid idee eestvedajad välja, et Eestis elab üle viie tuhande vanaema, kelle vanus on enam kui 80 eluaastat ja kes ootavad, et keegi lähleks nende juurde. Siin tõttabki appi Emotsioonitakso.

Eakatele pakutakse nende soovi järgi võimalust suhelda noorte inimestega ning tegevusi kas nende endi kodus või avalikes kohtades, et soodustada põlvkondade lõimumist.

EMOTSIONITAKSO PAKUB EMOTSIONE

Idee poolest näeb asi välja nii, et vanur või tema lähedane võtab Emotsioonitaksoga ühendust, räägib vajadustest ja sellest lähtudes otsib ettevõtte sobiva kandidaadi, kes läheb teenust osutama. Teenuseid võib olla mitmeid: võib palgata inimese juttu ajama, aga ka tegelema igapäevaste tegevustega, nagu näiteks muru niitmine või poes käimine.

KUI EAKA JUURDE LÄHEB INIMENE, KES KUULAB, KUIDAS VANAINIMENE OMA TERVISEST RÄÄGIB, SIIS SEE EI LOO EMOTSIONI.

Mentorid mainisid, et kui eaka juurde läheb inimene, kes lihtsalt kuulab, kuidas vanainimene oma tervisest räägib, siis see ei loo tunnet, millele viitab aga MTÜ nimi.

Bioloogia teise aasta doktorant Ants Tull tahab luua ettevõtte, mille eesmärk on delikatess- söögiseente kasvatamine ja turustamine (näiteks auster- ja kuningservik, šiiitake) võimalikult ressursitõhusalt ja jätkusuutlikult.

Delikatess-toiduseeni eelistatakse eelkõige nende maitseomaduste poolest. Selliste seente toiteväärtus on sama nagu kanamunadel, lihal või piimal.

Seente tarbijad oleksid kesk-

ÜHE NUTIKATTE PEALT VÄGA PALJU EI TEENI JA KUI KUUS MÜÜA UMBES 100 KATET, SIIS TEENITAV TASU ON PIGEM KOMMIRAHA.

konnateadlikud kliendid, näiteks veganid, ökomarketite külastajad ja teised seenesõbrad, kes on kõrgema sissetulekuga ja haritud.

Tulli sõnul on Eestis paar ettevõtet veel, kes sarnase teemaga tegelevad. Tema idee erineb aga selle poolest, et tootmine ei põhine põlevkivil, vaid taastuval energiaallikatel.

Mentorid soovitasid nooremehel mõelda lisaks ideedele, mis oleksid tema doktoritööga seotud, kuid ka seda konkreetset mõtet mitte nurka visata. Ehk hoopis idee kellelegi maha müüa.

Ettevõtte Nutiturve taga on Ivo Brent ja Andry Padar. Nemad mõtlesid välja omaetteoleku võimalust suurendavad esikaa-

Estis taolisi kleepse aga toota ei ole võimalik, sest kleepsud on pisikesed, aga masinad suured, seega tuleb toode tellida Šveitsist. Idee autorid tunnistasid, et ilmselt on tegu nišikaubaga, aga

suures osas on see nišš täitmata. Eestis oleks neil lausa monopoli staatus.

Noormehed tunnistasid, et ühe toote pealt väga palju ei teeni ja kui kuus müüa 100 katet, siis teeniksid nad kommiraha. Plaan on aga hakata ka muid esemeid tootma ja minna oma toodetega Eestist välja.

Ühe kleepsu hind on 9.90 eurot ja praegu on valminud tootenäidised. Tõnis Mets ostis ka endale ühe kleepsu, et tudengeid toetada.

ABI ÕPIRASKUSTEGA ÕPILASTELE

Eripedagoogika magistritudengid näevad, et Tartus on suur probleem ligi 1000 õpiraskustega õpilasega, kellel on kas lugemis-, kirjutamis- või arvutamisraskused. Need õpilased vajavad asjatundjate abi, keda aga kahjuks napib. Samuti puuduvad lapsevanematel tihti oskused oma lapsi toetada. Nende idee on luua MTÜ Koos Raskustest Üle, kus eripedagoogilise väljaõppega asjatundjad pakuvad lastele ja nende vanematele õpetamist ning nõustamist lapse enda kodus.

Enne idee väljakäimist tegid tudengid ka turu-uuringu, kus vastused saadi 302 inimese käest. Sealst selgus, et lapsevanemad on valmis maksma sellise teenuse >>

» eest kuni 18 eurot tunnis.

Mentorid tundsid huvi, kas igaüks tohib hakata taolist teenust pakkuma ja mida ütlevad määrused.

Tuleb välja, et õigusakte pole ja praegu pakuvad taolist teenust gümnaasiumi lõpetanud noored ning tudengid, kellel tegelikult vastavat haridust pole, ja see on idee eestvedajate meelest probleem. Nad leiavad, et vajalik oleks selle eriala asjatundlik lähenemine.

Turu-uuringust tuli välja ka see, et lapsevanemad on küll valmis selle teenuse eest maksma, aga oma koju abiõpetajat pooled vastanutest ei oota.

Seega on vaja kontorit, kus

õpetamine toimuks.

Mentorid soovitasid teha proovitoide ja vaadata, kuidas idee päriselt välja hakkaks nägema.

Kui ideed olid esitletud ja tagasiside antud, oli aeg kokkuvõtetele. Ettevõtlusnõustaja Aivar Pere ütles, et on tore, kuidas ülikool püüab õppetööd tegelikusega siduda.

«Miks me peaksimegi ettevõtlust õpetama pettekujutluse kaudu?» küsis ta.

Partnerlusprogrammi projekti-juht Kristel Reim tõi välja, et talle meeldis, et ei oldud ühes erialas kinni ja seoti erinevaid erialasid omavahel.

«Ma nägin teis sära – jah, teeme. See oli tõeliselt nauditav.

Ärge seda ära kaotage,» ütles Reim.

Ettevõtluse professor Tõnis Mets ütles, et kui ainult ideid otsida, siis ei jõua kunagi kohale. «Haritud inimesed on äärmiselt leidlikud oma lollusi kaitsma. Hoiduge sellest,» soovitas Mets omalt poolt.

Ta hoiatas noori ka selle eest, et nad mõtleksid läbi, mis siis saab, kui omavahel tülli minnakse, sest praegu ollakse suured sõbrad, aga kui sõpradega äri hakatakse ajama, siis tihtipeale võivad suhted ka muutuda ja seega on hea end ette valmistada ka sellisteks olukordadeks.

Niisiis on lepingud äri alustades Metsa sõnul väga olulised. UT

IDEED, MIDA SEL KORRAL EI ESITLETUD

MURE POOLEKS

Mure Poleks meeskond arendab sotsiaalvaldkonna tudengite juhitavaid vaimse tervise teemalisi vestlusrühmi noortele vanuses 15–26 eluaastat. Rühmades on kuni kaheksa liiget ja programm kestab 8–12 nädalat ning on mõeldud praktiliste toimetulekuoskuste arendamiseks, sotsiaalseks õppimiseks ja ühiste kogemuste jagamiseks.

OÜ VIBES

Eestis on tänapäeval väga palju andekaid ja tundmatuid artiste, kelle muusika ei jõua inimesteni. Viljandi Vibes MTÜ on võtnud eesmärgiks seda probleemi lahendada muusikavideote kaudu. Artistidele elavmuusikasessiooni muusikavideote tegemine levitab

nende muusikat üle Eesti mitmetesse ringkondadesse. Videoid pakutakse nii nimekatele kui ka veel mitte nii tuntud bändidele, et nad tõuseksid muusikamaastikul kõrgemale. Videote kaudu loovad bändid oma fännidega isiklikuma suhte ja püsivad pildis. Kuna Viljandi Vibes tegeleb akustiliste muusikavideotega, paneb see artiste esitama oma lugusid tihti teises võtmes, kui publik on harjunud kuulma. Videod võetakse üles Viljandi linnaruumis, kus mitmekülgsed kohad lisavad videotele erinevaid iseäralike õhkkondi.

LIIKUMISKUU. KÕIK LIIKUMA!

Sotsiaalprojekti «Liikumiskuu. Kõik liikuma!» idee on kor-

raldada liikumiskuu peredele, sõltumata pereliikmete vanusest, et parandada nende kehalist aktiivsust ja tekitada püsiv liikumisharjumus. Kutsutakse peresid ja sõpruskondi üles pärast kooli ja tööd ning nädalavahetustel koos jalutama, jalgrattaga sõitma, tasuta spordiplatse külastama. Oma tegevuse saab kirja panna eriotstarbeks tehtud telefoniäpi kaudu veebilehele ja niiviisi võrrelda oma tulemusi pidevalt teiste osavõtjatega, aga võib ka jääda anonüümseks ja võistelda pigem iseendaga. Eesmärk on kaasata vähemalt 20 000 peret liikumiskuu tegevustesse. Projekt soovib tulevikus ühisesse liikumisse kaasata kogu Eesti, esialgu pööratakse suuremat tähelepanu Tartule.

TÜ õigusteadlased juhivad EL Nõukogu töörühmi

ALMA MATER

VIRGO SIIL

virgo.siil@ut.ee

Eesistumisega kaasnevad ka kohustused. TÜ kolm õigusteadlast on ühed neist, kes vastavaid kohustusi täitma hakkavad.

Varasemate eesistujate kogemus näitab, et eesistumise korraldamine aitab oluliselt suurendada riikide võimet kaasa rääkida ning seista oma huvide ja eesmärkide eest Euroopas ja kaugemalgi. Nõukogu eesistujariik mängib olulist rolli institutsiooni töö korraldamisel, eriti seadusandlike ja poliitiliste otsuste algatamisel. Ta vastutab nõukogu istungite korraldamise ja juhatamise eest, sealhulgas näiteks töörühmade juhtimise ning kompromisside vahendamise eest.

Pärast seda, kui ilmnis, et Suurbritannia soovib Euroopa Liidust lahkuda, otsustati brittide 2017. aasta teisel poolel algav eesistumisperiood anda hoopis Eestile. Malta kanda oli 2017. aasta esimene pool, Eesti kohustus on juhtida selle ajavahemiku teist poolt.

Kuigi meie periood algab alles juulis, ei tähenda see, et meie institutsioonidega seotud inime-

sed oleksid saanud nii kaua käed rüpes puhata ja suve oodata. Ettevalmistused käivad talvest peale. «Me teeme juba praegu Malta koostööd, et võtta neilt see roll üle. Püüame ise ka natuke õppida, enne kui tegelikult alustame,» rääkis õigusteaduskonna õppejõud Gea Lepik. Eesti on seni olnud Malta kõrval vaigse jälgija rollis, selline on väljakujunenud kord. «Rahvuslikke huve me sel ajal taga ei aja, oleme erapooletud ja jälgime ning kui võimalik, siis toetame ametis olevat eesistujat,» rääkis Lepik.

Eesistujariik määrab mõningal määral ka käsitletavat teemat. Eesti jaoks on (ehk mitte eriti üllatuslikult) tähtis edendada digitaalset ühtse siseturu temaatikat. Küll aga ei tähenda see seda, et eesistuja kirjutab otseselt algatatavad teemad ette. Eesistuja saab alati enne öelda, mis on tema eelisvaldkond. Eesti on digivaldkonna põhiliseks teemaks võtnud.

Õigusteaduskonna tsiviilõiguse professor Karin Sein tegeleb digisisu üleandmise lepingute direktiiviga. Tsiviilõiguse lektor >>

FOTO: VIRGO SIIL

GEA LEPIK HAKKAB JUHTIMA INTELLEKTUAALSE OMANDI TÖÖRÜHMA.

» Maarja Torga juhib tsiviilõiguse üldkõiguste töörühma, kitsamalt tegeleb see rahvusvahelise eraõiguse küsimustega. Gea Lepik hakkab juhtima intellektuaalse omandi töörühma.

TÖÖRÜHMA JUHIL PALJU KOHUSTUSI

Eesti eesistumine tähendab meie õigusteadlaste jaoks seda, et kui seni oldi eelnõusid ettevalmistava tes töörühmades lihtsalt asjatundjad, kes võisid, aga ei pidanud sõna võtma, siis nüüd tuleb neil hakata neid rühmi ka juhtima. Juhtimine hõlmab poole aasta töögraafikute kavandamist, aruteluteemade ettevalmistamist, kompromistekstide ettevalmistamist ning võimalike probleemide ette nägemist. «Töörühma juhtimise üks vajalik oskus on läbirääkimis- oskus, kompromisside otsimise või nende kujundamise oskus,» sõnas ülikooli õigusteaduskonna professor Karin Sein.

Säärast diplomaatiliste oskuste omamist ja arendamise vajadust rõhutas ka Gea Lepik. Karin Seina sõnul on töörühma juhtimise juures vajalik läbirääkimis- oskus, kompromisside otsimise või nen-

de kujundamise võime. «See on midagi sellist, mida me oma ülikooli teadustöös ei tee, aga teisalt on nüüd näha, et ülikooli teadlastelt eeldatakse ka järjest rohkem juhtimisvõimet,» sõnas Sein. Tõepoolest on praegu koostamisel olevas akadeemiliste töötajate ametijuhendis üks tähtsaid punkte ülikoolis juhtimistöo tegemine.

FOTO: ERAKOGU

KARIN SEIN TEGELEB DIGISISU ÜLEANDMISE LEPINGUTE DIREKTIIVIGA.

ÕPPEJÕUDUDELE HEA JUHTIMISKOOL

«Ma arvan, et paremat juhtimiskoolitust on raske saada kui seal praktilise kogemuse näol. Oleme sunnitud väga erinevate kultuuriliste taustadega inimestega läbi rääkima, suutma kujundada hea tööõhkkonna ja panema lõpuks ka tulemuse lauale,» kirjeldas Karin Sein.

Samas ei valitud õigusteadlasi töörühmi juhtima mitte ainult läbirääkimis- oskuse alusel. Justiits- ministerium pidas oluliseks, et valdkondi juhivad inimesed, kellel on teaduspõhine ettevalmistus vastava teema käsitlemiseks. «Me näeme, et sellel on täiesti praktiline ja võib-olla nüüd ka Euroopa elu kujundav mõõde olemas,» lausus Sein. Nii saab Tartu ülikool oma akadeemiliste töötajate kaudu anda teadussisendi reeglite kujundamisse.

Teisalt tuleb eesistumise

käigus õpitu ka hiljem teadlastele ja ülikoolile kasuks: Euroopa Liidus omandatud kogemusi saab hiljem ära kasutada teadustöös, kuna nüüd saavad teadlased sisevaadet ning ideid edasise teadustöö jaoks. «Me hoiame seal nüüd kätt pulsil, mida ülikoolitöö juures nii hästi teha ei saaks,» rääkis Sein.

TÖÖD JÄTKUB MITMEL RINDEL

Maarja Torga sõnul jätkub tema töö ülikooliga tavapäraselt, kuid tunniplaan koostamisel on teaduskond näidanud üles vastutulelikkust ja kolleegid on väga toetavad. «Eesistumine nõuab suurt panust, mistõttu tuleb oma aega hästi kavandada ja olla valmis ootamatusteks,» rääkis Torga.

Gea Lepik töötab täiskohaga justiitsministeriumis, õpetab ülikoolis, juhendab magistrante ning töötab riigikohtus. Kõige selle kõrvalt on ta ka eesistumisperioodiks valmistunud.

«Kõige suurem üllatus oligi see, kui palju tuleb reisida,» sõnas Lepik. Lepiku sõnul on ka näha, et kui teised riigid võtavad ühe teemaga tegelema ligi kümme inimest, siis Eestis on inimressurssi nii vähe, et meie peame ühe-kahe inimesega hakkama saama.

VÄIKERIIGIL ON OMAD EELISED

Siinjuures pole aga halba heata. «Väliskolleegid avaldavad imetlust ja mõnes mõttes isegi kadedust, et me saame teha midagi, mida nemad oma riigis ei saa võib-olla kunagi teha. See on Eesti eelis, et meil on vähe inimesi, ja see tähendab, et kõigil

FOTO: ANDRES TENNUS

MAARJA TORGA VALDKOND ON TSIVIILÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED.

on ka võimalusi teha rohkem asju,» rääkis Karin Sein.

Eesistujal on mitmeid kohustusi. «Näiteks oodatakse Eestilt kui eesistujamaalt panust Haagi kohtulahendite tunnustamise konventsiooni väljatöötamisse, mille erikomisjon toimub sügisel Haagis,» rääkis Maarja Torga.

Nii juhtubki, et peale Eesti huvide esindamise Euroopa

kehtib konsensusse nõue – kõik liikmed peavad hääletamisel poolthääle andma.

ÜKSMEELE LEIDMINE ON KEERULINE

Üksmeelenõude tõttu on keeruline ka muid intellektuaalomandi teemasid kooskõlastada, kuna erinevatel riikidel on erinevad vaated ja kohati vastanduvad huvid. Nii toimib WIPO eestkoste all Lissaboni kokkulepe, mis tegeleb geograafiliste tähistega. Kui kokkuleppe sõlminud vanad veiniriigid on geograafilisest tähisest huvitatud, nii et šampanja ja konjaki nime all võivad vaid vastava piirkonna tootjad oma jooke müüa, siis näiteks USA-sugused uued tootjariigid on sellele vastu ja ühtset seisukohta on väga raske saavutada.

Karin Seina sõnul ongi liikmesriikidel vahel kohati väga suured erinevused ning kompromisside leidmine on tõsine proovikivi. Selge on see, et põh-

PEALE EESTI HUVIDE ESINDAMISE EUROOPA LIIDUS TULEB MEIE TEADLASTEL ESINDADA KA EUROOPA LIITU WIPO-S.

Liidus tuleb meie teadlastel esindada ka Euroopa Liitu – nimelt kooskõlastab eesistujariik ka Euroopa Liidu liikmesriikide positsiooni üleilmses intellektuaalomandi organisatsioonis WIPO. «Minu töörühmas paneme paika ühtsed seisukohad, et neid WIPO-s esindada. Eesistuja ülesanne saab olema koostöös Euroopa komisjoniga esindada Euroopa Liitu ülemaailmsel tasandil,» lausus Gea Lepik. Üks keerulisemaid väljakutseid saab olema WIPO eelarve vastuvõtmine oktoobris, kuna ühenduses

jamaadega on meil kultuuriliselt kõige rohkem kattuvusi, ehkki õiguslikes küsimustes ei pruugi see nii olla.

Ilmnes, et kuigi me räägime eesistumise puhul pidevalt suurtest institutsioonidest ja raskkesti hoomatavatest suurtest inimrühmadest, taandub viimaks riikide ja Euroopa Liidu elu- ja töökorralduse muutmine mõnikord ikkagi üksikisikule. «Tulemus sõltub siiski ka kindlast valdkonnast ja inimestest. Inimtegur määrab ikkagi igal pool väga palju,» rääkis Karin Sein. UT

FOTOD: 4X KÄSTJAN LÜST

OmaMood modelli pilgu läbi

AVASTA

Viljandis toimus viiendat korda etnosugemetega moeetendus OmaMoodi. Toimunust tegi reportaaži üks asjaosaline, modell Keiti Piirisild.

KEITI PIIRISILD

ajakiri@ut.ee

Terve meeskond koos modellidega sai kokku juba päev varem, kui toimus peaproov. Saime esimest korda näha ka teiste modellide koreograafiat ja kõikidele kaasa elada. Kõik olid väga positiivselt meelestatud ja teineteise suhtes toetavad. Nii ei tundunud pikk päev üldse mitte ebameeldiv, vaid veidi kurb oli õhtul lahkuda ja uuesti järgmist päeva oodata.

Järgmine päev algas soengu- te ja meigiga Pärimusmuusika

aidas. Meigi jaoks oli tehtud ajakava, kuid ühe meigikunstniku ootamatu haigestumise tõttu ei pidanud see enam paika. Kõlab nagu retsept kaoseks? Aga ei. Kõik modellid olid mõistvad ja leidsid võimaluse teha enda aega parajaks. Meeskonna seast leiti ka asendajaid, kes kohati asendasid puuduvat meigikunstnikku. Kõik sujus suurepäraselt. Tegin ise samal ajal modellidele ka soenguid. Soengute tegemise juures meeldis mulle kõige enam võimalus nende modellidega lähemalt tutvuda. Nii sai jää lõhutud ja kogu tagalava oli väga positiivselt meelestatud. Soengute tegemine ja ümber

tegemine võttis nii palju aega, et olin lõpuks viimane modell, kes üldse ise soengu pähe sai.

KÕIK AITAVAD ÜKSTEIST

Riiete proovimisel ja kohendamisel olid juures ka disainerid. Etnokudumite kogus sain kanda imeilusat kleiti, mille disainerid mulle välja valisid. See on suur tunnustus, kui disainer tükikest enda loomingust just minu seljas näeb. Kuna olin modell kahes kollektsioonis, oli vaja kiirelt ka riideid vahetada. Disainerriiete kiirelt vahetamine – samal ajal hoolitsedes, et meik riideid ei

määri ja riided soenguid sassi ei aja – oli päris suur väljakutse. Õnneks olid kõik väga abivalmis ja kohe kui lavalt maha jõudsin, pakuti mulle juba abi riiete vahetamisel.

Samal ajal kui modellid ootasid enda hetke, et minna lavale, elati kõikidele teistele kaasa. Lavalt saabujad võeti alati vastu soojade sõnade ja tunnustavate väljenditega. Sellise energiaga, mis lava taga oli, oli võimatu laval mitte endast parimat anda. Hoolimata sellest, et ma ei tea kõikide modellide nimesid, tunnen, et sain peesinemise ajal nende kõikidega mingi nurga alt palju >>

» lähedasemaks: me kõik olime seal samal eesmärgil ja jagasime seda head tunnet.

LAVAL POLE HIRMUS

Nii ei olnud lavale minek üldse hirmus. Tänu suurepärasele toetavatele koreograafidele, kes alati kaasa elasid ja õigeid asju ütlesid, puudus esinemise ajaks igasugune lavahirm. Oli ärevus ja olid teised kirjeldamatud tunded, kuid ei olnud hirmu.

Lavalt maha tulles oleksin soovinud justkui veel kaheksa korda lavale minna, sest ei tahtnud seda päeva lihtsalt niimoodi lõpetada. Uskumatu, kogu see töö saigi nüüd järsku otsa. Sellise meeskonna hoole all oli ainult puhas rõõm ja eelis ka ise olla selles kõiges osake.

Suur aitäh publikule! Suur aitäh toetajatele! Suur sügavkumardus korraldajatele!

VIIS AASTAT OMAMOODI OMAMOODI

Viiendat aastat toimunud etnosu-gemetega moeetendus OmaMood tõi lavale Kersti Heinloo lillepärijad ning 14 rõivakollektsiooni, mille disainerite seas on nii Viljandi kultuuriakadeemia ja Viljandi kunstikooli õpilasi kui ka vabakutselisi moeloojaid. OmaMood toimus 8. juunil Viljandi pärimusmuusika aidas.

Sel aastal oli kesksel kohal metsatemaatika ja lõng materjalina. Ürituse peakorraldaja Elo Meier ütles, et rahvariitel mustritena enamlevinud geomeetiline ja taimkujund on innustust saanud just loodusest ning meid ümbritsevast keskkonnast. «Lõngast

loodud sümbolid rahvariitel on otsesed muistse loodustunnetuse edasikandjad, andes edasi vanu tavasid, kombeid ning uskumusi. Eestlased on loodusrahvas ning see on midagi, mida peaksime väärtustama ning mille üle uhked olema,» lisas Meier.

OmaMood ainulaadse rahvakunsti etendusena andis ühekorraga nii disaini-, tantsulavastuse- kui ka kontserdielamuse, sest selle jaoks oli loodud vastav koreograafia, heliline ja visuaalne kujundus. «See on kõikide paikkondade käsitöölise kogukondadele mõeldud pidu, kus on võimalik kokku saada ja ideid

ammutada,» sõnas Meier.

Sellel aastal oli võimalus näha rahvariide moodi Viljandis, aga juba järgmisel aastal kolitakse Eesti vabariigi 100. sünnipäeva puhul Tartusse Eesti rahva muuseumisse ning OmaMood saab endale täiesti uue kuue, lubas Elo Meier, kes on varem olnud seotud ka ERKI moesõu korraldamisega.

OmaMoodi korraldab TÜ Viljandi kultuuriakadeemia 2012. aastast alates, mil näidati esimest korda laiemale avalikkusele rahvusliku käsitöö osakonna lõpetajate tööd koosnevaid kollektsioone.

Keda kotib? Pokot.

ETTEVÕTLUS

VIRGO SIIL
virgo.siil@ut.ee

Keskonnaministeeriumi andmetel kasutas Eesti elanik 2015. aastal kuni 200 õhukest plastkandekotti (õhemad kui 50 mikronit) ja neist 160 on eriti õhukesed kotid (õhemad kui 15 mikronit).

Korraldatud uuring näitas vajadust vähendada kilekottide hulka ja tõi ka esile vajaduse pi-

Hiljuti lõppenud energia- ja ressursisäästukonkursil Negavatt tuli kolmandale kohale valdavalt Tartu ülikooli tudengitest koosnev ettevõtlik seltskond, kes püüab keskkonda kilekottidest vabastada ning täidab nüüd juba esimesi tellimusi.

dada tarbitud kottide koguste üle täpsemat arvestust. 2019. aastast soovitakse seni tasuta jagatavad puuviljakotid tasuliseks teha.

Poko on keskkonnasõbralik alternatiiv õhukesele ja praegu veel tasuta pakutavale kilekotile.

Keskonnateadlik ja -säästev sisseostude tegija saab mõne euro eest soetada korduvkasutatava puuviljakoti, mis on võtmehoidja kujul temaga alati kaasas.

Eesmärk on lahendada väi-

keste kilekottide liigkasutamise probleem ning säästa keskkonda.

Meeskonda kuuluvad tudengid erinevatest valdkondadest: geenitehnoloog, füüsik, füsioterapeut, geograaf ja bioloog.

Tartu ülikooli loodusteaduskonnas bioloogiat õppiv Kadi Sagor on meeskonnas kommunikatsiooni ja turundaja rolli võtnud ning on viimane, kes on õppeaasta lõpul veel Tartusse jäänud ning saab intervjuud anda. >>

» KUIDAS SÜNNIB IDEE?

Sagori sõnul sündisid idee ning meeskond võrdlemisi juhuslikult. «Paar tundi enne Negavati ideede esitamise tähtaega istusid Maria [Kolk] ja Kristina [Kasvandik] ühikatuppa kokku mõttega, et teeme midagi. Ja siis nad mõtlesidki välja selle idee. Kribasid paar lauset. Siis astusime mina ja Liisi [Sagor] nende tuppa ja nad ütlesid, et te olete nüüd meie meeskonnas,» kirjeldas Kadi Sagor.

Praegu on poodides pakutavatel puuviljakottidel ainuke alternatiiv võrkkott või mõnes öko-

poes pakutav paberlott, kuid võrkkotist pudeneb näiteks kartulite muld läbi, paberlott ei kesta kuigi kaua ja pole pidevalt kaasas. Nii mõtlesidki Poko loojad välja koti, mis oleks inimestel pidevalt kaasas ning peaks vastu vähemalt aasta.

Esmapilgul väga erineva valdkonna ja taustaga tudengiterühmas on siiski üks ühine joon, mis neist mitmeid ühendab: viiest meeskonnaliikmest neli on juba varem olnud õpilasettevõtete seotud.

KUIDAS ARENEB TOODE?

Tootearenduse jaoks on tehtud juba mitmeid küsitlusi nii tudengite kui kassapidajate seas, samuti tehtud veebiankeet. «Üks kassapidaja ütles, et talle ei meeldi meie kott, aga siis võttis meie kartulid, vaatas, et kassalint on tegelikult puhas, ja arvas, et tegelikult on see päris hea kott,» rääkis Sagor.

Tudengite peal testiti Poko slängimaigulist reklaamlauaset «Meid kotib»,

kuna tudengid on praegu toote esmane sihtrühm. «Tudengitele see mõjub – me tegime ühikaköögis turu-uuringu. Neile meeldis see toode väga. Aga kui tootmine suuremaks läheb, peame ehk veel mõtlema, et võib-olla kõigile ei meeldi,» sõnas Sagor.

Valmistatud kottidele on ka mitmeid koormusteste korraldatud, neid nelja kilo kartulitega täidetud, aga ka triikraud sisse pistetud ning kotti keerutatud. Praegu tegelevad kotiloojad ise toote valmistamisega, aga hetkel otsitaksegi võimalust tootmine teiste teha anda.

Ka on ideid saadud Negavati konkursi käigus, kuna üks žüriiliige soovitas kaaluda praeguse kunstnast kotitasku asemel veel loodussõbralikumaid materjale.

Kuhu jõuab toode?

Praeguseks on ettevõtte Facebooki konto kaudu müüitud parkümmend isetehtud Pokot. Tootmisvõimekust on aga vaja kiiresti suurendada, kuna juba on meeskonnal suur klient – Tartu ülikool. Nimelt on ülikool Eesti Euroopa Liidu Nõukogu eesistumise aja alguseks juulis tellinud üle saja võtmehoidja-koti, et neid eesistumise raames saabuvatele külalistele või võõrustajatele meenetena jagada. Samuti on septembriks vaja veel mitusada võtmehoidjat valmistada.

Suvel on ettevõtlikud tudengid paljuski kooliga seotud praktikaga hõivatud, aga samal ajal on tarvis toodet arendada ja sügiseks valmistada, kuna siis on kavas kotid Tartu ülikooli üliõpilasesinduse kaudu müüki panna, vastav kokkulepe on TÜÜE-ga olemas.

Praegu on sihikule võetud

ökopood, näiteks Pärnu pakendivaba pood Paljas Pala on juba üks tellijatest. «Aga siin Tartus ja veel teistes linnades on ka ökopood. Kui juba nendes läheb hästi, siis võime minna suurematesse kettidesse,» selgitas Kadi Sagor võimalikke tulevikuplaane.

MILLINE ON TULEVIK?

Samuti tuleb mõelda Poko edasiarendusele. Mitmed huvilised on avaldanud arvamust, et pisikesele puu- ja juurviljakotile võiks lisaks valmistada suurema ostukoti. Praegu on küll saadaval mitmed riidest või tehismaterjalist ostu-

kotid, aga sellist hästi kokkupanavat varianti ei pakuta.

«Meil on praegu põhiline hoida see kott hästi pisike ja kaalutav, selleks et inimesed saaksid sellega kaupa kaaluda. Oluline, et ei tekiks vaimset tõrget selle koha pealt, et see on suur ja raske ning lisab hinnale juurde,» sõnas Sagor. Sellegipoolest ollakse valmis ka suuremat ostukotti valmistama, kui vastav nõudlus on olemas.

Negavatil saadi oma tooteidega kolmas koht, Kaleidoskoobi võistlusel pälviti ökoinnovatsiooni eriauhind ja peale nende on

saadud veel paar mõtet, millistel konkurssidel tasuks osaleda.

MIDA ON ÕPITUD?

Kogu kogemust, mis on küll seni vaid paari kuuga piirdunud, hindab Kadi Sagor heaks. Saadud on teadmisi sellest, kuidas äri alustada. Suurim õppetund on olnud see, kuidas käib meeskonnatöö ning jagada kõigile ülesanded nii, et kõik saavad hakkama. «Kuidas näiteks parandada meie meeskonna edukust ja kuidas asi üldse käima saada. Selles on see väga palju meile juurde andnud,» sõnas ta.

MIS ON POKO?

Keskonnasõbralik alternatiiv õhukesele ja hetkel veel tasuta saadavale kilekotile, kergesti võtmehoidjaks kokkuvolditav korduvkasutatav puuviljakott.

Poko eesmärk on vähendada kilekottidest põhjustatud halbu mõjusid keskkonnale ning tõsta teadlikkust rahva hulgas.

Poko on tehtud käsitööna ning koosneb kahest osast:

- 1) kunstnast stiilne 4,5 x 7,5 cm võtmehoidja;
- 2) impregneeritud kerge ~30 x 33 cm ostukott.
- 3) Kaalub 10 grammi.

KES ON POKO?

Maria Kolk valmistab Pokosid, korraldab koosolekuid, suhtleb, kontrollib ja vajadusel utsitab teisi meeskonnaliikmeid. Tema teeb kindlaks, et kõik saaks tehtud paremini, kui peab. Maria õpib Tartu ülikoolis geograafiat ning on Poko tegevjuht.

Liisi Sagor omandab haridust Tartu ülikooli meditsiiniteaduste valdkonnas ning õpib füsioteraapiat. Liisi ülesandeks on Poko arendus, disain ja materjali valimine. Praegu vastutab ka Pokode valmistamise eest.

Kristina Kasvandiku tähtsaim ülesanne on seista Poko kvaliteedi eest ning kontrollida, et iga Poko oleks täpselt selline, nagu ta olema peab. Peale selle uurib ta, mis toimub turul. Kristina õpib Tartu ülikoolis loodusteaduste valdkonnas geenitehnoloogiat ning on oma ühikatoa ohverdanud Poko

kontoriks.

Kadi Sagor õpib Tartu ülikooli loodusteaduskonnas bioloogia erialal ning on Poko turundus- ja müügijuht. Kadi hoolitseb selle eest, et kõik teaksid, kes see Poko õigupoolest on ning kelleks ta saab. Peale selle tegeleb Kadi Poko inimesteni viimisega ja aitab levitada keskkonnasõbralikku sõnumit.

Raul Richard Stein on rühmas ainuke vastassoo esindaja ja ühtlasi ka ainuke meeskonnast, kes ei tudeeri Tartu ülikoolis. Ta õpib teisel kursusel Yorki ülikoolis ning omandab haridust füüsika erialal. Talle on usaldatud kõik, mis nõuab arvutusi ja arvuti kasutamist. Tema vastutusallas on Poko raamatupidamine ning energiasäästuvutused. Lisaks on Raul ka logo autor ning tutvustava videoklipi kokkupanija.

Animatsioon – töö ja meelelahutus ühes

REISIKIRI

Veetsin turismi õppides praktika Hispaanias rannikuäärses Lloret de Mari linnas. See linn on tehtud turismisihtkohaks ja seetõttu on seal hispaania kultuuri veidi vähem.

LIISA SUMBERG

klassiõpetaja 1. aasta tudeng

Peaile ilusa looduse on iga nurga peal mõni söögikoht ja poode on kõik kohad täis. Poemüüjad on väga jutukad ja räägivad sinuga nii kaua, kuni oled nende vaateväljas. Üldse on inimesed vabad ja suhtlevad kõigiga ükskõik millest. Linn on tuntud ka oma vägeva ööelu poolest. Esimesel kuul olin sellest päris vaimustuses, kuid hiljem muutusin pigem töönarkomaaniks, sest töö oli minu arvates lihtsalt parim.

HISPAANIA TÖÖKULTUUR ON ÜLLATAVALT VABA

Hispaania töökultuur jäi mulle silma alates hetkest, mil oma jala Hispaaniasse tõstsin. Meile praktilik abiks olev agentuur näitas juba esimesel päeval, kuidas Hispaanias asjad käivad.

Kohale jõudes oli kõik väga segane. Meile tuldi lennujaama vastu ja viidi mingisugusesse kohvikusse, kus teised juba ootasid. Seejärel hakkasid nad meie dokumentidega tegelema ja ma ei kujutanud ette, kaua meil tuleb seal olla või mis saab üldse edasi. Kõik tundus korraldamata ja vaba.

Sain praktikakoha animatsioonialale,

PEALE ILUSA LOODUSE ON HISPAANIAS IGA NURGA PEAL MÕNI SÖÖGIKOHT JA POODE ON KÕIK KOHAD TÄIS.

mis hõlmab endas kogu hotelli meelelahutust. Töö juures oli juhiseid väga vähe ja oodati, et teame ise, mida teha. See arendas meid tohutult, sest pidime olema täiskasvanumad ja iseseisvamad. Tundmatus kohas vette hüppamine võib anda häid tulemusi, kuid ma ei arva siiski, et see on kõige sobilikum viis praktikat korraldada.

Meie töö toimus kahes hotellis ja mina töötasin hommikul üksi ühe hotelli lastetoas. Minu ülesanne oli sinna tulevate lastega aega veeta. Ise võisin otsustada, mida teha. Tundub lihtne töö, kui peab lastega viis tundi meisterdama ja «UNO-t» mängima. Mõne lapsega oligi lust koos aega veeta ja tihti kaasati ka mind nende väljamõeldud mängudesse.

Vahel aga ei tahtnud laps minuga mingit tegemist teha ja ainult jonnis. Pidin ka mitu korda neid taga ajama, sest mõned tahtsid ära joosta. Õhtuti sain töötada

koos teiste meeskonnaliikmetega ja sel ajal me tantsisime lastega. Õppisin esimesel päeval selgeks kümme tantsu ning seejärel tantsisime neid lastega iga päev.

Peale seda tegime veel mõne mängu ja siis algasid täiskasvanutele mõeldud sõud. Seal sain mõnikord kaasa lüüa, kuid tihti pidin lihtsalt suurema osa ajast lapsi lavast eemal hoidma. Teatud päevadel oli hotell korraldanud ka näiteks papagoi- või roomajatesõud. Seda oli endalgi vahva näha.

KÕIGE RASKEM HETK TABAS MIND ESIMISE KUU LÖPUS. MIND KUTSUTI VABAL PÄEVAL VESTLUSELE. KEEGI EI ÖELNUD MULLE, MIKS.

Kooli jaoks pidime sooritama teeninduspraktika. Meile anti valida, mis tööd me soovime teenindusvaldkonnas teha ja kus seda teha. Tahtsin praktikat sooritada välismaal, kuna see on ainulaadne kogemus. Peale selle

teadsin kohe, et animatsioon on see, mis mind huvitab, ja Eestis on seda raske leida. Hispaania valis sihtkohaks juhuslikult.

Õppisin suhtlema inimestega, kelle keelt ma ei valda. Samas sain ka aru, et inimesed on väga erinevad. Mõni särasilm soovib sulle parimat ja teine toriseb päev otsa. Suhtlemist oli väga palju. Olen väga õnnelik, et just animatsiooniala oma tööks valisin, sest kui su töö on meelelahutus, siis ei saa just kaua mossis olla.

Kõige raskem hetk tabas mind esimese kuu lõpus. Mind kutsuti vabal päeval vestlusele. Keegi ei öelnud mulle, millest neil on tarvis rääkida, ja kui ma kohale jõudsin, ootas mind hotelli personalijuht koos agentuuri >>

FOTO: ERAKOGU

TÖÖKAASLASTEST SAI NELJA KUUGA JUSTKUI TEINE PEREKOND.

» esindajaga. Nad rääkisid, et ma olevat vaikne ja kui ma ei muutunud julgemaks, siis annavad nad mulle töö baaris või köögis.

Ma ei olnud nendega üldse nõus, sest minu arvates olin ma kuu ajaga muutunud palju energilisemaks ja julgemaks. Läksin endast täiesti välja ja ütlesin neile, et kui nad mu töö ära soovivad vahetada, siis ma katkestan praktika ja lähen minema. Selle peale nad ehmusid ja lubasid, et vaatavad, kuidas mul edasi läheb. Vist läks hästi, sest rohkem ma sellist juttu ei kuulnud.

Töö sobis tegelikult mulle väga hästi ja olen kaalunud, et võiksin

tulevikus midagi sarnast uuesti proovida. Minu lemmikosa tööl oli tantsimine ja lastega tegelemine. Lapsed on alati rõõmsad ja kui näiteks ema vadistab kiirelt pikki prantsuskeelseid lauseid, siis lapse lihtlausetest on palju lihtsam aru saada.

Mulle meeldis väga lastega töötada. Sain nendega palju mängida ja meisterdada ning tänu sellele hakkasin ka ise rohkem meisterdamisest ja joonistamisest huvituma. Paljud lapsed olid imetoredad ja mäletan neid siiani. Pärast nelja kuud avastasin, et tahan tulevikus just lastega töötada. Õppisin varem Pärnu kolledžis

turismi, kuid tänu praktikale leidsin oma tõelise kire ja õpin nüüd hoopis õpetajaks.

Hispaanias olles igatsesin oma pere järele, kuid mul oli sealsamas ka n-ö kaks uut perekonda. Ma elasin kortermajas, kus olid ka mitmed teised praktikandid. Nendega oli mõnus igal õhtul töömuljeid arutada ja väljas käia. Mul oli ka eestlasest sõbranna lähedal linnas praktikal, tänu kellele ma ei unustanud eesti keelt.

Teine perekond oli tööpere, kes jäi mulle kõige rohkem meelde. Veetsin tööl peaaegu iga päev kaheksa tundi ja nelja kuu möödudes olid nad kõik mulle väga armsaks saanud. Meid ühendas augustis toimuv *playback*-sõu, kuna seal tuli lava taga kogu aeg üksteist aidata ja teineteisega arvestada. Peale selle oli meil palju proove ja saime kõik koos ühise meeskonnana midagi teha. Lõpuks, kui mul oli aeg lahkuda, ei tahtnud ma kuidagi ära minna.

OLI EBAMEELDIVAT, AGA MEELDE JÄI HEA

Minu reisil oli palju ebameeldivaid hetki ja takistusi, kuid praegu tagasi vaadates mäletan ma vaid head. Inimesed, kellega seal kohtusin, olid imelised ja täiesti erinevatest kultuuridest. Eri inimestega suhtlemine rikastab! Minu praktikast on möödunud juba üle aasta, kuid ma ei saa seda peast välja, sest see oli nii meeldejääv.

Kindlasti soovitan kõigil praktikale minna! See ei ole lihtne ja minagi veetsin alguses mitmeid unetuid öid, kuid praktikaeg on sellegipoolest lähedaim kogemus mu elus. UT

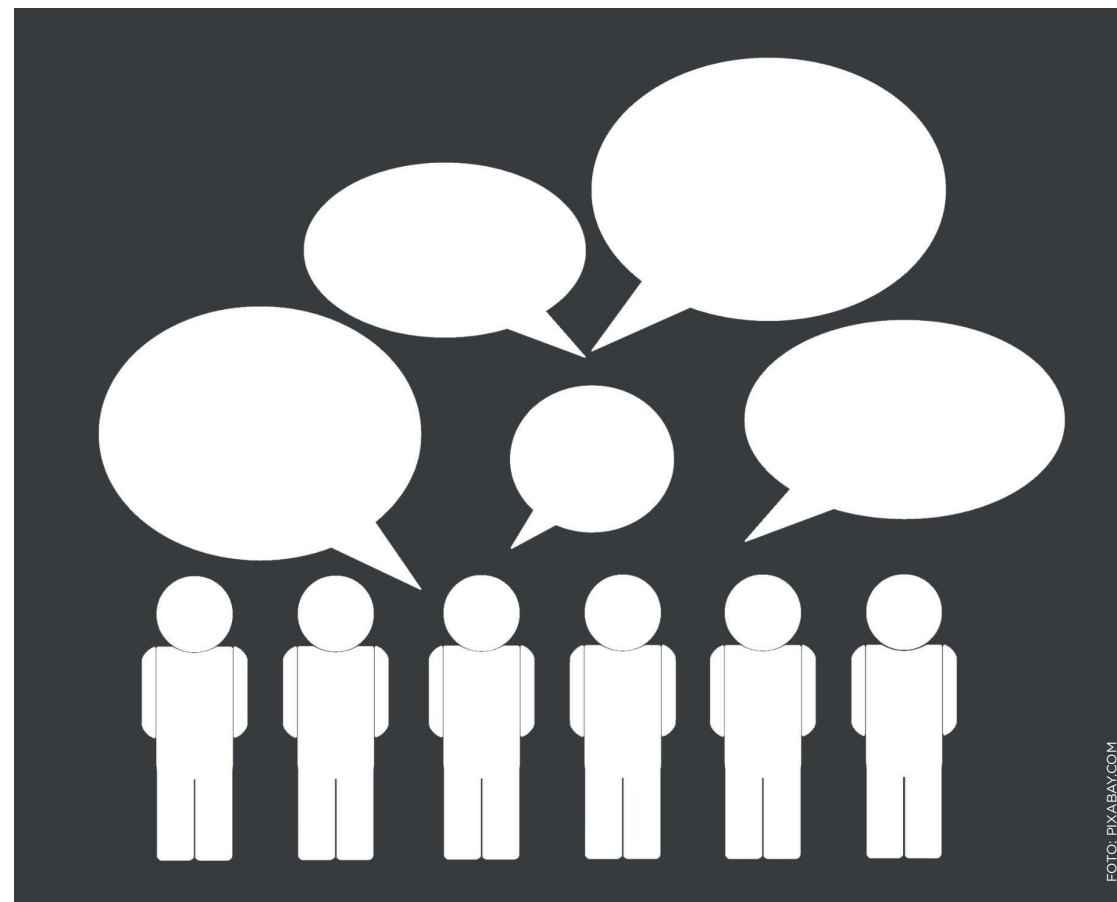

FOTO: PIXABAY.COM

Tudengiesinduse tootemärk

Me teame, et maamiinile astuda on eluohtlik. Samamoodi nagu maamiinist võib tootemärgist saada asutuse suurim tiksuv hädaoht. Tudengitele lähim maamiin on Tartu ülikooli tudengiesinduse tootemärk.

FOTO: ERAKOGU

SVEN ANDERSON
semiootika ja kultuuriteooria magistrant

Seda arutlust ajendas kirjutama UT ajakirja juuninumbris ilmunud essee tudengiesinduses toimuvast pealkirjaga «Sa diskrimineerid jõhkralt praegu!». Mind ajas lõplikult endast välja erinevate osapoolte dogmaatiline arusaam tudengiesindusest, mis nagu oleks suurte laste mänguasi.

Väljaspool tudengielu on äärmiselt raske mõista tudengiesinduse praktilist rolli. Tudengiteab, et õppetööga seotud probleemide korral võib lahendust otsida esindusest. Tudengile peaks justkui olema selge, mis on tudengiesindus, kuid paraku puruneb siinkohal esinduse tootemärk kildudeks.

» MIDA KUJUTAB ENDAST TUDENGIESINDUS?

Tudengiesinduse tootemärgi probleem algab eelnevast lähtuvalt asutuse enesemääratlusest. Esindus on osutanud, et tegemist on surverühmaga, mitte täidesaatva asutusega. Tudengiesindus on nagu MTÜ, kes esitab oma ettepanekud ministerrühmi. Samas arvan, et tudengiesindus soovib olla enam kui suunav teenäitaja erihuvide kaitsmisel. Esindus soovib pigem olla ülikooli tudengitepoolne arendusosakond (R&D). Sellest tulenevalt tekib olemuslik probleem: mis on tudengiesindus – on ta kogukond või tudengite poliitiline ühendus?

Kui tegemist on kogukonnaga, nagu võiks huvikaitse ja R&D tegevuse järgi mõelda, siis jääb mõistmatuks tudengiesinduse valimiste vajalikkus. Tekib küsimus, kas poleks mõttekas sellisel juhul kaasata ainult ülikooli arengust huvitatud tudengid ja korraldada valimised soovi korral siseriingis. Laiema üliõpilaskonna arvamuse teada saamiseks tuleb siis vaid

PRAEGUNE ARUTELU ON FACEBOOKI RÜHMADDES KUI KA UUDISLOOS KESKENDUNUD ERIVAJADUSE DISKRIMINEERIMISELE.

korraldada rohkem kaasavaid tegevusi, küsitlusi ja mõttetalguid ning tudengi R&D osakond on olemas.

Kui tegemist on tudengite poliitilise ühendusega, nagu seda näitab näiteks tudengiesinduse küllaltki avalik roll rektori valimistel, siis on loomulik maailmavaadete ja arvamuste paljusus tudengiesindajate seas. Samuti on väga loomulikud sellisel juhul võistlevad arusaamad, mis taotleavad tõepära.

Selle kohta on hea näide mainitud essee «Sa diskrimineerid jõhkralt praegu!» ja selle alla kirjutatud kommentaarid veebis. Üks osapool näeb väga selgelt, kuidas Jari Pärnmaga kaasneb oluline majanduslik kohustus.

SAMAS MA EI MÕISTA, MIKS VALIMISEL EI ARUTATUD SIIS TÄPSEMALT LAHKHELI TEKITANUD OLUKORDA.

MAJANDUSLIK ARGUMENT

Siinkohal ei eita teine osapool, et majanduslik võimekus on oluline arutelupunkt. Teine osapool näeb veelgi selgemalt aga Jariga kaasnevat mittemajanduslikke väärtusi. Praegune arutelu on nii erinevates Facebooki rühmades kui ka uudisloos keskendunud väga palju erivajaduse diskrimineerimise küljele.

Siinkohal on erivajaduste-ga arvestamine väga oluline ühiskondlik probleem – teaduspõhises ühiskonnas on üsna loomulik erinevate inimeste omaksvõtt ja koostöötamise

võimaldamine. Samas peab mõistma, millised on meie võimalused ja vahendid ühiskonnas toimetada.

Kui üksikisik (nt viipekeele tõlk) pole nõus vabatahtlikult töötama ja rahalised vahendid on töökoha loojal (nt esindusel) puudulikud, siis ei saa kedagi süüdistada, et tööandja (nt esindus) diskrimineerib erivajadusega inimest.

Minu arvates on taunitav, kui aktsepteeritavaks peeti Taavi

Vanaveski sõnakasutust juhatare liikme valimisel, et Jarile viipekeele tõlgi palkamine on eelis. Samas ei saa öelda, et tegemist on võltsprobleemiga.

Olles ise erivajadusega noor tudeng, mõistan väga hästi, kust

tuleb Jari suhtes välja toodud diskrimineerimise loogika. Samas ma ei mõista, miks juhatare liikme valimisel ei arutatud siis täpsemalt ülimalt oluliseks tõusnud lahkeli tekitanud olukorda.

VALIMISTE EDASI LÜKKAMINE

Essee kohaselt ei olnud teema arutlemiseks sobiv aeg. Tekib küsimus, miks valimist ei lükatud kokkuleppeliselt (või vastavuses eeskirjadega) edasi ja otsustati jõuliselt valimised ära korraldada. Jääb endiselt õhku küsimus, kas tudengiesindus on kogukond või tudengi poliitiline platvorm.

Minu eelnevalt välja toodud segadus mõista tudengiesindust kogukonna või poliitilise platvormina, toob kaasa negatiivse tausta. Tudengiesindus paistab üha enam sellest vaatenurgast nagu Delfi kommentaarium sõnastuses «101 lolli».

Minule teeb eriti huvitavaks tudengiesinduse tootemärgi madal aktiivsus valitavate ja valijate puhul. Filosoofia ja semiootika instituudis puudub endiselt tudengiesindaja. Põhjus seisneb selles, et mitte keegi pole avaldanud soovi.

Olles õppinud bakalaureuseastmes filosoofiat ja nüüd lõpetades magistriõppe semiootikas ja

kultuuriteoorias, leian mõlemas osakonnas nii meeldivat kui ebameeldivat. Mõlemad osakonnad püüavad ilma tudengiesindajata tudengite probleemidega erimoodi toime tulla.

Filosoofia osakonnas võidakse vältida tudengiesindust, sest probleemide lahendamiseks moodustati tudengite lõimekogu, mis oli poliitkorrektselt edukas. Teiste sõnadega oli lõimekogu läbikukkumine.

Lõimekogus arutleti peamiselt üliõpilaste probleeme õppejõu või aines oleva tegevusega. Osakond aga vastas tudengitele stiilis «Minge rääkige õppejõuga!», mis on mõnikord vastuvõetamatu, kui X probleem puudutab ühe kursuse tudengeid X õppeaines.

KOGEMUS ÜLIÕPILASESINDUSEGA

Kahjuks minu kogemus tudengiesindusega on probleemide lahendamisel kahetine. Olen pöördunud nende poole keelekeskuse probleemse inglise keele testi pärast. Ma palusin enne ülikooli struktuurireformi valdkonna tudengiesindusel mind esindada väite puhul, et TÜ inglise keele test on mitesobiv.

Üliõpilasesinduse vastus minu tõstatatud probleemile oli see, et tegemist on teisejärgulise probleemiga. Minu probleem lükati tähtajatult edasi ja paarile

MINU PROBLEEM LÜKATI TÄHTAJATULT EDASI JA PAARILE HILISEMALE PÄRINGULE POLE NAD VASTANUD.

hiliseemale päringule pole nad vastanud. Muidugi oli mul võimalus nende vastuse kohaselt ka iseseisvalt enda probleemiga

tegeleda.

Oma eelnevat väidet põhjendasin neile pedagoogiliselt ja praktilise näitega, mille kohaselt on mu keeletase «Cambridge English: Advanced» testi järgi B2 ja TÜ testi järgi B1. Kui võrrelda mõlema testi tulemusi, siis erinevus on testide konteksti

TÜ TUDENGIESINDUSE TOOTEMÄRK ALGAB ASUTUSE SEEST, MITTE AINULT TEHTAVA TEGEVUSE VÄÄRTUSEST TUDENGITELE.

arvestades väike. Minu probleemiks oli algusest peale TÜ testi meetodika ja nende olulisus ERASMUS-e ja muude akadeemiliste tegevuste puhul.

TÜ inglise keele test on subjektiivne õppejõu arusaam, sest näiteks kasutatakse testimisel ülesandeid suvalisest inglise keele õpikust, mida paljundatakse mitme õpilase jaoks. TÜ inglise keele test ei põhine ühelgi heakskiidetaval testimise meetodil, vastupidi Cambridge'i testile, millel on avalikult kättesaadav pedagoogiline ja statistiline meetodika.

Kahetsusväärne on TÜ inglise keele testi tunnustamine näiteks ERASMUS-e programmis. Miks on meil vaja taskukohast valmisskeemi, millest võivad oleneda kohaliku ja välisstudengi võimalused? Minu soov oli juhtida ametlikus vormis tähelepanu korralikule testimistegevusele,

mis on TÜ-le vähemalt õppetöös oluline – miks peaks siis olema tudengitele olulised testid vähem olulised.

TÜ tudengiesinduse tootemärk algab asutuse seest, mitte ainult tehtava tegevuse väärtusest tudengitele. Eelnevalt osutatud esinduse juhatuses toimunud diskrimineerimise uudis on märk suuremate esinduse tootemärgi probleemidest, kui ma välja toin.

KUIDAS MAAMIIN KAHJUTUKS TEHA

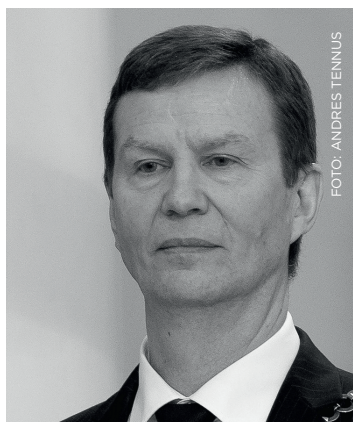
Eelnevalt kirjapandu põhjal on tudengiesinduse tootemärgi maamiin võimalik ohutult eemaldada. Tudengid vajavad huvikaitset, näiteks doktorantide õppetööst lubatud töusu. Samuti vajavad tudengid isiklikku huvikaitset, mille jaoks on vaja veel tugevat tööd teha. Eelneva saavutamiseks positiivsemas tootemärgi valguses võiks tudengiesindus esmalt sõnastada maakeeles ja avatult enda identiteedi, missiooni ja visiooni.

Võib-olla on esindus seda juba korduvalt teinud, aga meenutamine ei tee halba. Palju aitaks kaasa esinduse läbipaistvam suhtlus enda tegevusest ja probleemidest, millega tegeletakse. Siin ei mõtle ma vahvate videote ja Facebooki postituste tegemist, milles ei kajastu tegelikult mitmekülgne tudengielu. Heaks näiteks edukast avameelsest suhtlusest võiks pidada alustatud hilisevõitu TÜ raamatukogu blogi, mis käsitles ka probleemi-na ühtlasi maja ehitust. Tudengiesindus peab õppima, et hea suhtluse osa on ühtlasi probleemide mitmekülgne käsitlemine peale R&D tegevuse. UT

Kallid lõpetajad!

Ülikooli ajaloolise spordihoone vastas, Jakobi tänaval haljasalal asub tagasihoidlik mälestuskivi. Selle juurde ei tooda lilli ega kogune seal pühade puhul rahvahulga. Kivil on kiri: «Siia rajatakse Tartu teadlaste aumüür.» Kivi on oma kohal olnud juba peaaegu 50 aastat, aumüüri aga rajatud ei ole. Akadeemik Peeter Tulvistel oli ülikooli rektorina mõttes asendada tekst kivil uuema ja ajakohasemaga: «Siia ei rajata mitte kunagi Tartu teadlaste aumüüri.»

VOLLI KALM

Tartu ülikooli rektor

Akadeemiline huumor on tore, ent kujutame ette selle kivi saamisluugu. Olid suured plaanid, kuid võimud ei andnud luba (loe: kohustuslik kooskõlastamine võttsi aega). Ilmselt ei olnud ettevõtmise taga seisnud inimesedki lõplikult kokku leppinud, mida täpselt teha ja keda aumüüril meenutada.

Püstitatakse «aumüüre» ka tänases Eestis. Ka Tartu ülikool peab selle peale mõtlema, sest 2019. aastal – kahe aasta pärast – tähistab rahvusülikool 100. aastapäeva. Sel puhul on kavas tähelepanu pöörata neile, kes on oma heast tahtest ülikooli toetanud ning oma tööga ülikoolile tustust ja nii viisi ka tudengeid toonud. Paljud neist, kellele tänu avaldada, on meie ülikooli vilistlased, kelle hulka nüüdsest kuulute ka teie.

Meie seast lahkunutele ausambaid püstitades mõtleme ju eeskätt endale. Nobelistist vilistlase autahvel ülikooli seinal on kinnitus praegustele lõpetajatele ja tulevastele õppijatele, et tegemist on

auväärse asutusega. Aumüürid ja -tahvlid sisendavad meile, kes me nende ees seisame, enesest lugupidamist.

Kallid lõpetajad! Ajad muutuvad ja koos nendega ka inimesed. Kivisse raiutud, valitsuste ja komisjonide heaks kiidetud «aumüürid» on teed andmas avatumale lähenemisele. Palju räägitakse ideede paljususest ning tõe suhtelisusest. Loodusteadlasena ei saa ma paljude nüüdse aja «alternatiivsete» teooriatega nõustuda, samas tuleb tunnustada, et oleme ise loonud ühiskonna, kus inimesed on oma valikutes palju vabamad kui veel hiljuti

ning ühtlasi aldis oma vabadusi kasutama.

Ülikooli ülesanne on neid muutusi tajuda, siduda omavahel autoriteedid ning muutuv maailm. Loodetavasti andis ülikool tänastele lõpetajatele ettevalmistuse saada hakkama üha mitmepalgelisemas keskkonnas. On tähtis, et ülikoolist saadud haridus annaks peale eneseaustuse ka eneseusaldust ja enesekindlust. Ülikool töötab selle nimel, et anda sellele kindlustunde tugev teaduspõhine ja ka praktiline sisu. Samuti pingutame selle nimel, et iga lõpetaja autoriteetide nimekirjas trooniks pere ja sõprade kõrval ka *alma mater*'i õppejõud!

On üks, mis ühendab, ja need on õpinguaastad Tartus. Ootame teid kõiki alati Tartusse ja ülikooli tagasi, olgu siis külalise, töötaja või ettevõtliku koostööpartnerina. Ülikool jääb teile kõigis teie ettevõtmistes kaasa elama. Saatku teid edu! **UT**

ON TÄHTIS, ET ÜLIKOOList SAADUD HARIDUS ANNAKS PEALE ENESEAUSTUSE KA ENESEUSALDUST JA ENESEKINDLUST. ÜLIKOOl TÖÖTAB SELLE NIMEL, ET ANDA SELLELE KINDLUSTUNDELE TUGEVI TEADUSPÕHINE JA KA PRAKTIINE SISU.

LÕPETAJAD

Sel aastal lõpetas Tartu ülikooli bakalaureuse- või magistriastme mitu tuhat tudengit. Aktuste fotosid ja videosalvestusi on võimalik vaadata ülikooli kodulehel, aadressidel www.ut.ee või UTTV videoportaalil www.uttv.ee.

Ajakirjas on toodud lõpetajate nimekirjad 2017. aasta 14. juuni seisuga. Täielike nimekirjade vaatamiseks külastage ajakirja kodulehte www.ajakiri.ut.ee.

HUMANITAARTEADUSTE JA KUNSTIDE VALDKOND

BAKALAUREUSEÕPE

AJALOO JA
ARHEOLOOGIA INSTITUUT

AJALUGU

Elsbeth Hanna Aarsalu – *cum laude*

Rasmus Erm

Liisi Hint – *cum laude*

Sigrid Holter

Oliver Hoole

Karj Jaago

Triinu jaansen

Merili Juhkason

Jürgo Järving

Mana Kaasik

Hell Kais

Keili Kase

Eero Kruusmaa

Nele Küüts

Edgar Laksa

Tiit Liblik

Taavi Linnus

Karolin Luik

Kristel Markus

Maarja Mets

Maria Moor

Marilyn Mägi

Henry Narits

Kaarel Nõmmela

Martin Oja

Liisi Ploom

Sander Priivits

Dajana Raab

Jens Raevald – *cum laude*

Mirjam Remma

Rivo Savioja

Argo Selin

Johanna Maarja Tiik – *cum laude*

Tuuli Tolmov

Mihkel Truman

Greete Tukk

Kertu Täht

Eimar Tärk

Madle Uibo

Germo Valgenberg

Imre Valk

Jaak Veske

Maris Veski

Kelly Viks

Maarja Vilumets

Ainar Õunpuu

Hanna-Grete Äkke

Paula Üleoja

EESTI JA

ÜLDKEELETEADUSE
INSTITUUTEESTI JA SOOME-UGRI
KEELETEADUS

Andra Annuka

Martin Beek

Inna Hango

Airika Harrik – *cum laude*

Polina Ivankova

Katriin Jõevee

Taavet Kase

Johanna Kiik – *cum laude*

Laura Kivijärv

Kaidi Kolsar

Natalja Lapteva

Aleksandra Lašina

Ave Lausing

Mari-Ann Loosaar

Kristina Maloštan

Marilyn Muru

Merit Müller – *cum laude*

Jekaterina Petuhhova

Anna Sedneva

Jelena Solajeva

Ajax Rolando Solis Solis

Käbi Suvi

Jano Zöbin

Toni Tombak

Tanel Visnap

Alan Vladimirov

FILOSOOFIA JA

SEMIOOTIKA INSTITUUT

FILOSOOFIA

Erik Jürmann

Mirt Kruusmaa – *cum laude*

Juta Kruusmäe

Kevin Sebastian Saaremäe

SEMIOOTIKA JA

KULTUURITEEORIA

Patrik Helm

Elo Tuule Järv – *cum laude*

Tiina Lall

Ivar Leemet

Hendrik Metspalu

Maris Mägi

Riigo Neeme

Martin Teder

KULTUURITEADUSTE JA
KUNSTIDE INSTITUUT

KIRJANDUS JA

KULTUURITEADUSED

Kristel Anja-Palm

Alex Feldmann

Sandra Jürgenson

Erika Anna Kaldvee

Kristel Kevvai

Karina Kirisberg

Hegely Klaus

Pauliina Kolde

Elli Kõiv

Triinu-Lii Lepp

Aleksander Eric Limit

Alice Lokk

Liina Ludvig

Madis Lundre

Helina Lusti

Marie-Katharine Maksim

Annabel Martin

Maris Mägi

Kärt Olli

Greta Maria Polluks

Kadi Raal

Heleri Raudsep

Iris Solnik

Regina Sulu

Laura Tamsalu

Janika Vaht

Eva Võru

KIRJANDUS JA RAHVALUULE

Jaan Kolk

MAALIKUNST

Egon Erkmann

Anna Lumijõe

Anastasia Lvova

Paap Nõmm

Jane Tiidelepp

MAAILMA KEELTE JA
KULTUURIDE KOLLEDŽ

INGLISE KEEL JA KIRJANDUS

Kaire Aas

Bret Baussova

Triin Brenner

Katrin Hellat – *cum laude*

Mirjam Kaasik-Aaslav

Jana Kalk

Triin Kallip

Kristiina Kams

Gregory Klas

Rain Kohv

Kaie Kärssin

Kristel Laikask

Ülle Lepp

Loore Lifländer

Hendrik Lõpp

Maris Marko

Berit Metsatalu

Silja Olesk

Joonas Orav

Ingrid Otsa

Kenneth Ottas

Kristina Prükk

Kristi Rapper

Catlyn Resto

Regina Roostik

Triinu Sepp

Karol Säär

Martin Žvirblis

Kristo Tamm

Karina Telling

Sandra Tulk

Petra Tänav

Rea Uudeküll

Silja Veddel

Katrin Vösa

Rene Õunapuu

ROMANISTIKA

Eeva Aleksejev

Mari-Liis Belials

Roland Bugai

Tiina Georg – *cum laude*

Maili Koorep

Helina Kraus

Arnis Käsper

Helen-Kristin Linros

Marleen Moor

Madli Raig

Katrina Rappu

Karin Redi

Sandra Tarjus

Merit Uusna

SAKSA KEEL JA KIRJANDUS

Markus Aas

Sandra Baum

Gerty-Liis Mandri

Mihkel Pisa

Janne Rechlin

Reene Sammpere

Kristen Ukanis

Randon Värsi – *cum laude*

Brait Õispuu

SKANDINAAVIA KEELED JA
KULTUURID

Getter Kallastu

Johanna Kalle

Aljona Lindsalu

Kadi-Maarija Maripuu

Astrid Mägi

Jekaterina Ossipova

Anna Pettri

Liisi Rohtsalu

VENE JA SLAAVI
FILOLOOGIA

Jekaterina Aleksejeva

Sergey Kim – *cum laude*

Viktoria Kudrenko

Varvara Kuritsina

Kristiina Matt

Aleksandra Popova

Olga Skaistkalne

Elizaveta Starkova

Anton Zemel – *cum laude*

USUTEADUSKOND

USUTEADUS

Tiit Arge – *cum laude*

Martin Kala
Rita-Anette Kohava
Kelli Põldsalu
Anett Schneider

VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

KOOLIMUUSIKA

Viktoria Grahv
Kärt Kaljaspolik
Tiiu Kivilaan
Annely Kuningas
Jaanus Kure
Keit Musting
Liina Nikonorova
Ingmar Päid

RAKENDUSKÕRG- HARIDUSÕPE

VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

HUVIJUHT-LOOVTEGEVUSE ÕPETAJA

Eneli Ennok
Marita Kutsar
Kaidi Kvatš
Reelika Lodjak
Marine Mahsudjan
Ülla Tamm
Kristiin Vink
Ivari Visnapu

JAZZMUUSIKA

Marit Ilves
Sander Kahu
Anton Kogan
Roland Mällo
Riin Reismaa

KULTUURIKORRALDUS

Elise Ader
Hedi Armulik
Marta Arula
Maris Eglit
Eleri Helimets
Mai Kroonmäe
Kaarel Kukk
Sandra Leis
Marianne Lillemägi
Signe Lillipuu
Marili Niidumaa
Liisa Nurmela
Kristel Onno
Mikk Otsus
Liis Rebane
Kadi Sink
Margot Tiru
Marta Toomla

RAHVUSLIK EHITUS

Marko Aron
Ando Aru
Janno Kuldkepp
Anu Laiapea
Markus Pau
Gert Reimets
Malvo Tominga
Oliver Tätte
Eik Erich Uiibo
Andres Veel

RAHVUSLIK METALLITÖÖ

Indrek Ikkonen – *cum laude*
Anna-Maria Kaseoja – *cum laude*
Matis Lendok
Kaur Matiisen
Paul Salumaa
Ramona Sats

RAHVUSLIK TEKSTIIL

Helve Maripuu

TEATRIKUNST

Jekaterina Buedjugova
Dan Jeršov
Grete Jürgenson
Helena Kesonen – *cum laude*
Jaune Kimmel
Liisu Krass – *cum laude*
Karin Lamson
Märten Matsu
Getter Meresmaa – *cum laude*
Ringo Ramul – *cum laude*
Karl Robert Saaremäe
Karl Sakrits
Katrin Sutt
Dajana Zagorskaja
Eduard Tee
Tanel Ting
Mihkel Vendel

TEATRIKUNSTI VISUAALTEHNOLOOGIA

Eliisa Vellama

PÄRIMUSMUUSIKA

Hanna-Liis Lao
Cathy Sommer
Lee Taul
Hans Mihkeõ Vares
Anni Vitsberg
Ulvi Võsa – *cum laude*
Eva Väljaots
Sänni Noormets – *cum laude*

TANTSUKUNST

Valeria Januškevitiš
Maris Kahre
Stella Kruusamägi
Laura Mander
Diane Möttus
Leanika Mändma
Reelika Poroson

Anni Zupping
Helle Mari Toomel

MAGISTRIÕPE

AJALOO JA ARHEOLOOGIA INSTITUUT

AJALOO JA ÜHISKONNAÕPETUSE ÕPETAJA

Gerro Avarlaid
Laura Koop
Maarja Lainevoog
Heli-Mall Laurits
Karl Paas
Kai Parman
Merja Rumm
Ilmar Tammisto – *cum laude*
Kristina Varik-Kilm

AJALUGU

Alo Ervin
Jüri Käosaar
Monika Levkin
Mari-Anne Liblik
Gert Pämamäe
Martin Raat
Jüri Seeper
Elis Tiidu – *cum laude*
Joonas Vangonen

INFOKORRALDUS

Edith Hermann
Katrin Hänni
Annika Kalda
Katrin Kraani-Klaassen – *cum laude*
Liis Must
Ellen Strohmänn

EESTI JA ÜLDKEELETEADUSE INSTITUUT

EESTI JA SOOME-UGRI KEELETEADUS

Tony Keller
Olga Kulak
Marek Kukk – *cum laude*
Katrin Leppik – *cum laude*
Merju Lomp
Janika Ojamäe – *cum laude*
Aimi Pikksaar – *cum laude*
Mikelis Zeibarts
Mihkel Tõnnov

EESTI KEELE JA KIRJANDUSE ÕPETAJA

Ly Kaasik – *cum laude*
Kaisa Seene – *cum laude*
Anu Seppa
Keity Soomets
Aljona Suhhomlinova
Leelo Valgma – *cum laude*
Kerttu-Kadi Vanamb

FILOSOOFIA JA SEMIOOTIKA INSTITUUT

FILOSOOFIA

Eveli Neemre
Ada Tamme – *cum laude*
Raul Veede

FILOSOOFIA INGL K

Andres Calderon Ramos
Jeffrey Daniel Gardner
Tarun Gidwani
Mariann Järvela
Alena Kamenshchikova – *cum laude*
Wee Keong Alvin Lim

Kyle Steven Martin
Bastiaan Meinders – *cum laude*
Susan Emily Notess – *cum laude*
Semen Reshenin – *cum laude*
Merily Salura – *cum laude*
Tamaz Tokhadze – *cum laude*
Yangsen Yu

SEMIOOTIKA

Yimeng Cui
Jason Mario Dydynski – *cum laude*
Varvara Esipova
Samantha Herrerías Durán
Dawn Marie Nowlin
María Fernanda Ramírez Madríz
Andrew Kenneth Swafford
Lidong Zhu

SEMIOOTIKA JA KULTUURITEOORIA

Erik Georg William Kõvamees – *cum laude*
Rauno Saidla
Herman Anton Heikinpoika Tamminen – *cum laude*
Taavi Tamula

KULTUURITEADUSTE JA KUNSTIDE INSTITUUT

ETNOLOOGIA, FOLKLORISTIKA JA RAKENDUS- ANTROPOLOOGIA

Miikael Jekimov
Hanna Muldma
Tenno Teidearu – *cum laude*

KIRJANDUS JA TEATRITÄADUS

Sirel Heinloo

Kaisa Ling – *cum laude*
 Märten Rattasepp – *cum laude*
 Marie Reemann – *cum laude*
 Katrina Saar
 Joosep Susi – *cum laude*

KULTUURIKORRALDUS

Aveli Asber
 Kristi Erkmann – *cum laude*
 Kätlin Hoop
 Heleri Huuse
 Erika Kiilo
 Marion Leppik
 Ave Lääne
 Marge Pärnits
 Jana Reidla – *cum laude*
 Kirsten Simmo – *cum laude*
 Mari Tammesalu

KUNSTI, KÄSITÖÖ JA KODUNDUSE ÕPETAJA

Joel-Fredi Jõgise
 Kati Kama
 Sirilin Keskla
 Maarja Tamjärv – *cum laude*

KUNSTIÕPETUSE ÕPETAJA

Janii Malki
 Monika Väärt

MAALIKUNST

Siiri Jüris – *cum laude*
 Kaire Nurk
 Martin Urb

MAAILMA KEELTE JA KULTUURIDE KOLLEDŽ**ANGLISTIKA**

Merli Kirsimäe – *cum laude*
 Agne Kosk – *cum laude*
 Berit Tafenau

Ingvar Veidenberg

EUROOPA KEELED JA KULTUURID

Mari Linder
 Tatjana Opikova – *cum laude*
 Hele Priimets – *cum laude*
 Karl Erik Saks
 Susanna Soosaar – *cum laude*
 Jekaterina Vansovitš

GERMANISTIKA

Marika Peelman – *cum laude*
 Karol Tšarnetski

KLASSIKALINE FILOLOOGIA

Anni Arukask – *cum laude*

ROMANISTIKA

Helina Järs – *cum laude*
 Merit Kuldkepp – *cum laude*
 Hele-Riin Talk

SLAVISTIKA

Pavel Babtšenko
 Pjotr Ljevlevs

TÕLKEÕPETUS

Berit Anspal
 Jaana Bichele
 Mari Eller – *cum laude*
 Maila Hainsoo
 Anna Liisa Kaasla – *cum laude*
 Katrin Karu
 Marika Koppel
 Kristel Lillemägi
 Airi Lohmann-Enge – *cum laude*
 Merje Nõmmik
 Mailis Paal
 Mirjam Parve – *cum laude*
 Johanna Päädam – *cum laude*
 Egle Pääslane

Heili Saia
 Simo Sepp
 Külliki Steinberg – *cum laude*
 Elis Sõrmus – *cum laude*
 Lauri Teder
 Liia Vihmand
 Anna Maria Võsu

VÕÕRKEELEÕPETAJA

Sigrít Jermoškin
 Silja Kukk
 Viktoria Kuznetsova
 Katre Kõiv
 Elis Rodenau
 Anita Rohtla – *cum laude*
 Marlene Timmi

USUTEADUSKOND**RELIGIOONIUURINGUD**

Toomas Erikson – *cum laude*
 Nazari Goudin
 Helen Haas – *cum laude*
 Margit Lail
 Paula Mauer
 Tanel Meiel – *cum laude*
 Elise Nemliher

USUTEADUS

Orenti Kampus
 Leevi Lillemäe
 Elise Nemliher
 Kaire Puumets-Sõber – *cum laude*
 Margus Suvi
 Diana Tomingas

VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA**MUUSIKA JA FILMIKUNSTI HELITEHNOLOOGIAD**

Jorge Martinez Rivera – *cum laude*
 Priit Pajusalu
 Karl Ölluk

MUUSIKAPEDAGOOGIKA

Sille Apri
 Laura Junson
 Liisi Klaos – *cum laude*
 Kertu Kukka
 Kersti Lohu
 Diana Mäeväli
 Erko Niit
 Jaana Oberst

Julia Orlova
 Liisa Rebane
 Liina Saar
 Elise Võsu
 Kristjan Õmblus

PÄRANDTEHNOLOOGIA

Astri Kaljus – *cum laude*
 Merike Saaremets

MEDITSIIINITEADUSTE VALDKOND

Meditsiiniteaduste valdkonna lõpuaktusel on saanud ilusaks traditsiooniks, et lõpetajate valitud õppejõud peab aktusel nõ viimase loengu. Eriline on ka see, et arsti ja hambaarsti erialade lõpetajad loevad aktusel ette arstivande ning proviisori eriala lõpetajad proviisorivande, millega lubatakse kinni pidada arsti ja proviisori kutse-eetika põhinõuetest.

BAKALAUREUSE- JA MAGISTRIÕPPE INTEGREERITUD ÕPE**ARSTITEADUS**

Maarja Abner
 Triin Allik
 Kretel Allvee
 Kristi Anderson
 Elisabet Arge
 Mihkel Arrak
 Anastassia Bagrova
 Oleg Borodatšjov
 Hana Bouras
 Aleksei Dolgov
 Artjom Dugan
 Aileen Eek

Mari Einberg
 Maria Fomina
 Kristina Grinko
 Kirill Guskov
 Sigurbór Halldórsson
 Brita Harjo
 Ingrid Hein
 Silver Heinsar
 Kadi Helme
 Madis Hurt
 Martin Ilmjärv
 Norman Ilves
 Viktoria Ivanova
 Dagmar Jaup
 Igor Junkin
 Madli-Mai Jõe
 Nils Oskar Jõgi
 Pille-Riin Jõudna
 Luisa-Linda Järvekül
 Kristi Jürgenstein
 Maria-Liesbeth Kaitsa
 Ksenia Kalatšova
 Kadi Kaljula
 Kadri Kapp
 Joonas Aleks Karkimo
 Kristen Kase
 Karri Kase
 Helena Kasemets
 Hans-Kristjan Kask

Kristjan Martin Kasterpalu
 Katrin Keerma
 Toomas Kiis
 Karl Kiisk
 Helena Kisand
 Viktor Knörko
 Pille Kokk
 Ida Maria Matilda Kokkila
 Silvia Koljal
 Aleksandr Komarov
 Birgit Konist
 Juta Kraav
 Ellu Krikmann
 Marleen Kruusamäe
 Kristiina Kurg
 Lille Kurvits
 Veera Kuzenkova
 Kadri Käver-Lomp
 Alvar Külmasu
 Anu-Liis Laar
 Katarina Laas
 Noora Elisa Hannele Lahden-tausta
 Liisa Laur
 Anni Leedo
 Sanna Matleena Lehtonen
 Mikko Juhani Lepaus
 Diana Letjutšaja
 Helen Liis – *cum laude*

Joanna Liivak
 Indrek Linde
 Martin Link
 Eva Luide
 Iina Roosa Maria Lumiaho
 Joel Lumpre
 Enely Lüiste
 Cärolin Metusala
 Maret Moisa
 Hanna Maria Muischnek
 Kaily Murdoja
 Laura Mägi
 Sandra Victoria Nei
 Heleia Nestal Zibo
 Lemmi Olbrei
 Triin Paabo – *cum laude*
 Mari Palm
 Eeva Marianna Palomäki
 Vladislav Panenko
 Kadri Peterson
 Liis Pohla
 Triin Pohlak
 Anna Poklonskaja
 Ragne Proomet
 Liis Puis
 Mati Pulver
 Anna Maria Punab – *cum laude*
 Ella-Anu Puusepp
 Sten Pärnits
 Elise Püttsepp
 Liisa Rahu
 Aleksandra Rautio
 Maali-Liina Remmel – *cum laude*
 Siim Rinke
 Jana Rojak
 Rita Rudõka
 Tommi Ründal
 Jürgen Rünk
 Sirlil Saar
 Sakari Olavi Sahlman
 Siret Salben
 Kaisa Leena Selesniemi

Alissa Seljanko – *cum laude*
 Katrina Sepp – *cum laude*
 Liina Sobak
 Anne Sulg
 Veera Sulg-Prokopenko
 Grete Sõlg
 Veera Zatsarinna
 Nadežda Zmatšinskaja
 Uku-Laur Tali
 Kristi Tamm
 Tõnis Tars
 Taavi Teder
 Tõnis Tein
 Tiina Tikk
 Grete Tillart
 Mari Timmer
 Ekaterina Tolkacheva
 Signe Toom
 Liisi Anette Torop
 Keidy Treier
 Kristjan Trink
 Tanel Tõru
 Ingel Tärk
 Martti Uibu
 Mari Umbleja
 Eliisa Univer
 Johanna Vaimel
 Martti Vaske
 Mihhail Vassiljev
 Veniamin Vassiljev
 Anna-Kaisa Veetamm
 Rohit Verma
 Ariane Vilem
 Maria Volkman
 Eva-Lota Volmer
 Jukka Akseli Vuopala
 Fred Värsi
 Getter Öigus
 Artur Ööpik
 Karina Ülper

HAMBAARSTITEADUS

Roland Ader
 Rita Aedla
 Vladislava Dralneva
 Marija Gromova
 Anastassia Gukova
 Annemai Haak – *cum laude*
 Katrin Kallastu
 Mari-Liis Kesküla – *cum laude*
 Siim Kirpson
 Mõkola Kondrin
 Eve Külasalu
 Rasmus Laan – *cum laude*
 Julia Mastitskaja
 Mirjam Metslang
 Marika Morozenko
 Liina Pihlakas
 Ave Põld – *cum laude*
 Brit Helen Riisenberg
 Gerli Sirk
 Aleksandra Stepanenko
 Ave Tammaru – *cum laude*
 Mariann Tartes
 Aleksandr Tsurkan
 Olga Tšernetskaja
 Johanna Urm

PROVIISOR

Margarita Barankova
 Veera Bobrova
 Oksana Kravtšenko
 Kristiin Kull
 Georg-Marten Lanno
 Anett Lilleväli
 Jekaterina Maksimovitš
 Mall Messimas
 Anna Metelitsa
 Mattias Moldau
 Nadežda Pesonen
 Olesja Rešnjak
 Maia Salm
 Maria Semtsova

Maret Taal
 Margit Tensok
 Victoria Vdovenkova
 Indrek Ventmann

**BAKALAUREUSEÕPE
FÜSIOTERAAPIA**

Anna Ivanova
 Helina Kalda – *cum laude*
 Anett Kollin
 Karel Kübar
 Elge Kütt
 Klaarika Laur
 Märt Lellsaar
 Mauri Levandi
 Kelly Meesak
 Jelizaveta Novosseltseva
 Kristiina Ojamäe – *cum laude*
 Jevgenia Pissarenkova
 Merily Puusta – *cum laude*
 Norman Pöder
 Alina Pälsing
 Liisi Roosik
 Kristiina Sakarias
 Ksenia Sidorova
 Tiina Teder
 Tiina Trukits – *cum laude*
 Polina Varšavskaja
 Kerli Võsa

**KEHALINE KASVATUS JA
SPORT**

Ilona Aigro
 Silja Goroško
 Marianne Haug
 Maili Jaaska
 Ats Kutter
 Kaidi Käämer

Karli Kütt
 Tanel Lang
 Helen Linnok
 Kaimar Lomp
 Martin Mölder
 Henri Ojaperv
 Maris Pagel
 Anna Pohlak
 Kristin Raudberg
 Helle-Riin Sõmer
 Mihkel Talts
 Ilja Tšibisov
 Tuulikki Uluots

**MAGISTRIÕPE
FÜSIOTERAAPIA**

Liina Eljas – *cum laude*
 Aleksandr Golovkov
 Kadri Jakoobi – *cum laude*
 Svetlana Jürisson
 Hanna Kalajas – *cum laude*
 Priit Kõrve
 Hedi Kähär
 Liina Laiv
 Liina Lattik – *cum laude*
 Jaan Luts
 Stanislav Mutsenik
 Eva Nigulas – *cum laude*
 Liisi Sepp
 Eeva-Liisa Sibul
 Eveli Tamm
 Hanno Tikkerbär
 Taavi Turban
 Eda Vallimäe
 Ingrid Vanahunt
 Piret Viira
 Kristina Värinen

**KEHALINE KASVATUS JA
SPORT**

Jaak-Heinrich Jagor
 Liis Järveoja
 Kaisa Lütsepp
 Triin Pöder
 Kustas Põldoja
 Karmen Reinpõld
 Eilin Sepp
 René Sepp
 Karl Sutt
 Elise Umb
 Eno Vahtra

ÕENDUSTEADUS

Veera Dudanova
 Janne Kommusaar
 Triinu Kurvits
 Elna Mürsepp
 Marge Porkveli
 Maie Türkson
 Käthlin Vahtel
 Kristiina Virro

RAHVATERVISHOID

Birgit Aasmäe
 Rõõt Allmaa
 Kristi Daum
 Kadi Kallavus
 Kadri Loigu
 Katri Ottep
 Mariheleen Rostok
 Sävelin Siida
 Liis Sildnik
 Gertu Söerunurk
 Tea Tellismäe

SOTSIAALTEADUSTE VALDKOND

BAKALAUREUSEÕPE
HARIDUSTEADUSTE
INSTITUUT

ERIPEDAGOOGIKA

Gaisa Akkaja
Reelika Alert
Siiri Allaje
Helen Allet
Helen Binsol
Kaie Issak
Marleen Jõemets
Jaana Kaarend
Merje-Liis Kaarjärvi
Kaili Kikmees
Kai Konsap
Merilin Lepik
Pille Lepik
Aivi Lepp
Maris Lepp
Martha Lindmäe
Karin Lubja
Kätlin Maal
Käthlin Naarisma
Getter Niido
Ruth Orov
Karolin Pikkat
Liis Rumm
Johanna Salminen
Anneli Sandre – *cum laude*
Kirsi Sepp
Ege Sprenk
Taisi Tammur
Katariina Tilk
Marju Tomberg
Aile Tomson
Dora Uibo
Marleen Umbleja
Tiia Vreimann

HARIDUSTEADUS
(LOODUSTEADUSLIKUD
AINED)
Gerli PuisHARIDUSTEADUS
(REAALAINED)
Anne-Mai Liigand
Rita Postov
Merlys Püvi
Hanna-Liisa ReponenHUMANITAAR- JA
SOTSIAALAINETE
ÕPETAMINE PÕHIKOOLIS

Lauri Heinsalu
Janne Luha
Jennyfer Luik
Karina Noor
Kärt Puuraid
Lisette Rohunurm
Sandra Sagar
Küllli Stroo
Sille Sündema
Maris Toomel
Ardi Uprus

KOOLIEELSE
LASTEASUTUSE ÕPETAJA

Anette Avvald
Grethe Grünberg
Anne-Marii Kalind
Gerly Karjat
Sandra Kask
Nora Keerberg
Merje Kelgo
Mirjam Köster
Janika Lang
Sigrid Malva
Kätlin Marjapuu

Kelli-Kaia Moora
Jana Nõmm
Cäroly Ott
Kristin Pae – *cum laude*
Kätlin Pahlk
Kärt Piv
Eili Rea
Loolo Treial
Anni Tungal
Moonika Tuur
Betti Vals
Kristiina Vijard

KUTSEÕPETAJA

Marlene Altmäe
Mikk Granström
Triin Hansaar
Inga Ilves
Eisi Kõiv
Lemme Kramp
Kristjan Leesmäe
Mari-Liis Männik
Anu Perve
Julia Siimberg
Ingrid Sööt
Maksim Tjukan
Inna Veizenen
Jaanika Vint

JOHAN SKYTTE
POLIITIKAUURINGUTE
INSTITUUT

RIIGITEADUSED

Rain Alev
Karita Karotam
Kerli Kivilaan
Kaidi-Lisa Kivisalu
Violetta Lanman
Elina Libek – *cum laude*

Eliise Merila
Laura Oolup
Gaius-Nicholas Pahlk
Karl-Hendrik Pallo
Peeter Pals
Artur Panov
Hendrik Pillmann
Reet Pärigma
Karl Rammo
Martin Reissar
Kaspar Schultz
Epp Sinisaar
Katharina-Rosande Talviste
Elisabeth Tamm
Mart Treial
Helen Urmann
Liisa Uutsalu

MAJANDUSTEADUSKOND

ETTEVÕTTEMAJANDUS

David Bakuradze
Megija Anna Cekule
Mairis Gailums
Mykyta Gorskykh
Katsiaryna Hanetskaya
Meng Huang
Karin Kangur
Essi Mailis Vilhelmiina Karihtala
Airit Kasvand
Alisa Khrustaleva
Iryna Krepchuk – *cum laude*
Olha Kyrpychova
Kerry Lumi
Heli Melk
Niina Miškina
Krista Männiste
Iaroslava Pavlova
Agnese Pukite
Lasha Robakidze
Pille Roomets
Elene Sakvarelidze

Anna Selecka
Jiajun Zeng

MAJANDUSTEADUS

Anette Avastu
Lolita Bagojan – *cum laude*
Riina Bauman
Daniil Golubev
Henri Haidak
Triinu Hansen
Laura Joonas
Kristjan Joost
Maiko Kiis
Jaanika Kopli
Karin Kruup
Kelli Kukk – *cum laude*
Heldi Kulp
Anna Kurkina
Stiina Kõiv
Ragne Käige
Elerin Källo
Lisette Kätt
Laura Liisa Lankei
Heimar Lecht
Roman Lepik
Laura Liisa Leppik
Reijo Loik
Mari Metsakaev
Ina Marina Mononen – *cum laude*
Mattias Mutso
Mark Müürsoo
Mario Napp
Karoli Noor
Marit Oja
Elin Oper
Marika Peterson
Kristjan Pulk
Maris Punder
Rait Rahu
Ott Rebane
Sirli Saar
Marilyn Sadu

Andra Sarapuu
Hanna-Liisa Sori
Alina Sviridenko
Viktoria Zaharjaš
Ingrid Tagel
Maribel Tamm
Ketly Tattar
Tauno Tekko
Ergo Themas
Mayri Tiido
Liis Vahur
Marili Vihmann – *cum laude*
Merle Ülejõe

PSÜHHOLOGIA
INSTITUUT

PSÜHHOLOGIA

Liisa Aavik
Tambet Anja
Vivian Aun
Liisi Grünbaum
Ares Hubel
Lisette Kandima
Brigitte Karelsohn
Mari Kattago
Laura Kiur
Deniss Kovaljov
Joosep Kristjan Kuljus
Juudit Kure-Pohhomov
Tuuli Land
Kadi Lang – *cum laude*
Johanna Lehtmets
Sille-Liis Männik – *cum laude*
Elina Peekmann
Karl Erik Piirimees
Raili Raidvee
Anton Raudsepp
Liisi Raudsepp
Kaarel Redi
Ethel Rosenfeldt
Anastasia Sergienko

Silvia Soots
Ander Tamm
Lilian Tennisberg – *cum laude*
Maili Tirel
Kairi Tozen-Pütsepp
Kadi Vaher – *cum laude*
Airi Venno
Alan Voodla
Sheryl Võsu

ÕIGUSTEADUSKOND**ÕIGUSTEADUS (TARTU)**

Andra Alt
Kelly Arak
Anna-Džessika Bogatšova
Hardi Dreier
Evert Einroos
Hanna Esko
Kevin Gerretz
Oliver Grauberg
Gerli Helene Gritsenko
Kerttu Ilvesmets
Marleen Jakobson
Cristina Jõesaar
Kirsi-Karoliine Järvis
Kaili Kallastu
Kairi Kasemets
Livia Kask
Liis Kass
Karoli Kahn
Karl-Adam Kaustel
Marek Keiman
Maarja Kiisk
Anneliis Kilik
Mervet Kirk
Mari-Ann Konksi
Dmitri Koroljov – *cum laude*
Kristiina Kraav
Gerli Kuldre
Kevin Kõo
Raili Kärmas

Merili Laansoo
Mairi Laos
Epp Maria Lauga
Kätliin Lember
Kerli Liias
Liina Luht
Kaisa Lumiste
Helen Mahla
Helery Maidlas
Markus Malm
Birgit Manderbacka
Aileli Masing
Tiit-Gregor Mets
Mirjam Metsik
Anastasia Miller
Eva Mõtshärg
Teeli Mägi
Karl Möls
Eva Nava
Kristo Nilov
Robert Paal
Kristena Paalmäe
Kerli Paasoja
Andre Paju
Diana Paju
Piret Palm
Fred Peetersoo
Kevin Piho
Kättriin Pruul
Liina Punamäe
Joonas Pöder
Risto Põlluste
Carolin Pärn
Piret Rammo
Kristina Randveer
Stella Raudsepp
Liset Rohi
Ingrid Rässä
Tarvi Salu
Hele-Mai Sammel
Marleen Sarap
Liis Semjonov

Veronika Sepp
Jaanus Sildam
Eliis Soomlais
Marina Sorgus
Oliver Steinert
Signe Sumerik Dias
Simon Suuban
Anni Suun
Marika Suurpere
Anabell Tamm
Peeter Tarvis
Daniel Toom
Dan-Kristjan Tops
Aliis Udras
Anna-Maria Vahimets
Hanna Varik
Signe Widacki
Siret Viks

ÕIGUSTEADUS (TALLINN)

Viola Aleksejeva
Galina Danilišina
Alina Deretšinskaja
Anu Franch
Johanna-Britt Haabu
Jüri-Taavi Hein
Jackline Holter
Delis Jaadla
Gerda Johanson
Kärt Jäger
Kristjan Järvan
Janika Jürgen-Määr
Siret Kade
Kristiina Kald
Diana Karii
Toomas Karulaas
Katarina Kiiver
Kea Kruuse
Olga Kuulme
Sten Kütt
Martin Lambing
Liis Leedo

Aivar Lendla
Paul Richard Lettens
Kadri Lillemäe
Carmen Linnumäe
Arvi Luhakooder
Mehis Lõhmus
Carolyna Maidla
Liina Marrak
Kerli Martinson
Katrin Martson
Siim Merisaar
Jaanus Mugu
Mari Mölder
Robert Nagovitsõn
Helin Naska
Kristjan Noormägi
Kristi Nurk
Ivika Nõukas
Triin Pajumaa
Johanna Papson
Merlin Peever
Tiiu Pirbe
Liisa-Maria Puur
Karmen Päts
Heidi Rand
Aleksandr Ratman
Kirsika Ritsoson
Art-Peeter Roosve
Taimi Rosenberg
Norman Roth
Kaisa Saarmann
Günaj Sabuncu
Hepp Lisbet Sams
Kai Simpson
Grete Zöbin
Diana Talpsepp
Kersti Talvi
Taavi Tamm
Anneli Tammesson
Krista Tammsaar
Kaari Tamtik
Annika Tedremäe

Õie Toom
Karina Tuhe
Triin Vahi
Andres Vegel
Liis Venelaine
Birgit Verbitski
Maris Vihmann
Veronika Vlassova
Oskar Vooremäe
Oliver Ämarik

**ÜHISKONNATEADUSTE
INSTITUUT****AJAKIRJANDUS JA
KOMMUNIKATSIOON**

Inger Agur
Heleri All – *cum laude*
Robert Aps
Brigitte Susanne Hunt
Kairi Janson
Andra Jundas
Kärt Kaasik
Kätlin Karama
Karin Kivipõld
Mari-Liis Koemets
Kelly Kukin
Annika Kuusik
Johanna-Kadri Kuusk
Greta Külvet – *cum laude*
Andri Küüts
Ivika Lehtsalu
Karolin Lukk
Johanna Maria Mertsina
Liisi Maria Muuli – *cum laude*
Joosep Mägi
Merili Mägi
Deana Noop
Eva Nõmme
Otto Oliver Olgo
Veronica Palm
Kaari Perm

Aleksander Pihlak
Susanna Päiv
Kaisa Pärna
Kristi Raidla
Getter Kristen Rang
Merilin Reino
Kristel Ress – *cum laude*
Tanel Rungi
Mari-Liis Ruuvet
Siim Saavik
Veiko Saksniit
Virgo Siil
Marianne Sokk
Mark Šandali
Hendrik Johannes Terras
Meeri Tiirats
Meriliin Vellend
Gunnar Viese
Piia Õunpuu

**SOTSIOLOOGIA,
SOTSIAALTÖÖ JA
SOTSIAALPOLIITIKA**

Eleriin Aalde
Sander Alekand
Stella-Lotta Aria
Deivi Happonen
Kersti Hausenberg
Kelli Ilisson
Maarja Jõesoo
Robin Aleks Jõgi
Andres Karba
Astrit Karro
Helina Kosemets
Karen Pauliin Konks
Juliet Mason
Sirje Otstavel
Tuule Pensa
Kessu Siirak
Janne Susi
Merili Tamm
Kristiina Teder

Andrus Tins
Brigitta Õunmaa

NARVA KOLLEDŽ

HUMANITAARAINED MITMEKEELSES KOOLIS

Anastasia Kalinkina
Anastassia Kurikova
Elza Larsen
Jelizaveta Niinimäki
Igor Safajev
Kristina Tairova
Jelena Vokulova
Ksenia Yatskova

KOOLIEELSE LASTE- ASUTUSE ÕPETAJA MITMEKEELSES ÕPPEKESKCONNAS

Jelena Babi
Tatiana Fedotova
Anna Jadrova
Liia Kaljo
Olga Lyalina
Anneli Maranik
Jelena Mišeljova
Marika Ots
Alina Pahhomova
Maria Popovitš
Anastassia Postolenko
Tatiana Pyuttsep
Natalia Tarassova
Erika Tohver
Jekaterina Veber
Diana Vähk

PÄRNU KOLLEDŽ

MAJANDUSTEADUS

Pille Lõhmus
Kalev Pagar

Sirli Rebane
Ülle Urbas

MAGISTRIÕPE HARIDUSTEADUSTE INSTITUUT

ERIPEDAGOOGIKA JA LOGOPEEDIA

Janeli Auksmaa
Galina Gololobova
Julia Gorjunov – *cum laude*
Moonika Haili
Liisi Hein
Reet Horn
Kreete Jakobson
Mari Kabel
Marju Lahtein
Anastassia Leljavina
Laine Lilleoja
Susanna Limit
Siiri Lohu
Eda Muts
Jette Numa
Alina Pill
Triinu Pirk
Yogita Sharma
Merje Viigand – *cum laude*
Marin Väinsalu

HARIDUSKORRALDUS

Merle Aasna
Helen Bork
Reeli Engelbrecht
Keit Fomotškin
Sandra Fomotškin – *cum laude*
Kadri Haavandi
Marge Hein – *cum laude*
Ruth Jaansalu
Kati Kirsipuu
Raili Kont-Kontson
Pavel Kuznetsov

Merli Lepp
Triin Lõbu
Marju Männiksaar
Pille Nagel
Katrin Nurm – *cum laude*
Etlin Ormak
Külliki Otsa
Mairi Põrk
Marili Rõöm – *cum laude*
Riina Stahl
Merit Udusalu
Lilian Voog

KASVATUSTEADUSED

Minni Aia – *cum laude*
Katri Kütt – *cum laude*
Egle-Diana Keldt
Kati Kirikal
Indrek Lillemägi
Maarja Masing
Keiu Org
Margit Rebane Züger
Reemet Ruuben
Mari Tikerpuu
Marge Vaikjärv
Karin Viljus

KOOLIEELSE LASTEASUTUSE PEDAGOOG

Marge Altin
Karoliina Ansi
Elina Jõgi
Eve Jürgenson
Triinu Kajak
Anneli Piiibar
Marge Põdra
Hiie Päri
Elina Sætre
Britta Sims
Marian Vares
Elina Vihtol
Kristiina Volt

PÕHIKOOLI MITME AINE ÕPETAJA

Christine Kattai
Kristiina Musto – *cum laude*
Gady Pähklemäe
Merili Raudmäe
Margot Sepp
Karin Vimberg

JOHAN SKYTTE POLIITIKAUURINGUTE INSTITUUT

DEMOKRAATIA JA VALITSEMINE

Adrian Nikolov – *cum laude*
Andrii Nekoliak – *cum laude*
Lyubomira Dimitrova
Natia Koberidze
Pille Ivask
Semen Ulasevich
Tamari Lagurashvili

EUROOPA LIIDU - VENEMAA UURINGUD

Andrew Lee Worth
Anette Parksepp
Bojana Zoric – *cum laude*
Daniel Joseph Green
David Nozadze
Dylan Bonfils
Ekaterina Tikhonova
Elisa Ceconi
Givi Gigitashvili
Heidi Ann Erbsen – *cum laude*
Iryna Tretiakova
Ketevan Gogaladze
Lika Merebashvili
Mariam Apriashvili
Tuuli Johanna Tiitinen
Zaza Gordeziani
Yuxuan Chen

EUROOPA ÕPINGUD

Karel Virks
Katrin Pihl
Lia Kravik
Liisi Vahtramäe – *cum laude*
Mariliis Toomiste
Reelika Maranik

LÄÄNEMERE REGIOONI UURINGUD

Aaron Melby
Beatrix Ibolya Tölgyesi
Bradley James Jardine – *cum laude*
Christopher Stanislaw Boskovski
Florian Marcus
Julie Anne Hersh – *cum laude*
Lyudmyla Petrychenko
Mikko Konstantin Von Bremen
Radityo Dharmaputra – *cum laude*
Roberto Andree Castelar Lizardo
Vitalii Parshukov

RAHVUSVAHELISED SUHTED

Klaus-Erik Pilar
Laura Gredzens
Lea Aasamaa
Ott Nauts

RAHVUSVAHELISED SUHTED JA REGIOONI UURINGUD

Aleksandra Khokhlova – *cum laude*
Ani Hovakimyan
Fabricio Rangel de Oliveira
Hannah Schaper – *cum laude*
Katre Sai
Mara Braslava – *cum laude*

VÖRDLEV POLIITIKA

Kristiine Järvan

Meeli Semjonov
Sergei Tambi

MAJANDUSTEADUSKOND

ETTEVÕTLUS NING TEHNOLOOGIA JUHTIMINE

Nele Jaago
Feliks Kase
Taavi Kirss
Liina Liivat – *cum laude*
Oliver Loper
Jaanika Luht
Mikk Maiste
Margus Matkur
Mari-Ann Meigo – *cum laude*
Ahti Mägi
Gaida Mändmets
Annika Oja – *cum laude*
Ruslan Püvi
Erle Salujõe
Taavi Siilmänd
Andres Tamm
Veiko Viil

MAJANDUSTEADUS

Kerli Adosson
Grete Ekker
Maarja Gross
Viktoria Jesjutina
Ingrid Jufkin
Mathias Juust
Janeli Järvelill
Kätlyn Jürgenson
Laura Kasearu
Kertu Kaur
Epp Köster
Merilen Laurimäe
Kadi Lille
Kertti Marran
Kätlin Ojasalu
Helena Peik

Kadri Piirimäe
Kerli Ploom
Kätlin Protsin
Gea Roost
Werner Ruul
Kelly Saar
Siim Suure
Dmitri Žoga
Gerli Toomela – *cum laude*
Risto Veiderpass

MATEMAATILINE MAJANDUSTEADUS

Ana Burduli – *cum laude*
Kateryna Grygorenko
Michael Mosisa Gurmessa
Laura Helena Kivi – *cum laude*
Kaupo Koppel
Kerli Lille
Dmytro Luchyk
Kerttu Lääne
Halyna Oros
Anastasia Sinitsyna
Evren Yaman

STRATEEGILINE JUHTIMINE

Marko Aavik
Dmitri Beljajev
Andrus Kimber – *cum laude*
Mari Krass – *cum laude*
Siiri Kruuse
Kairi Kurisoo – *cum laude*
Karol Kõrm
Meelis Laande
Rene Poljakov – *cum laude*
Kristjan Seema
Jaanika Terasmaa
Olga Truuse
Riivo Tuvike
Kairi Uustulnd

ÄRIJUHTIMINE

Joonas Heiter
Marina Irdla
Anastassia Kovalenko
Mariel Laaban
Rünno Lass
Ille Lugna
Mehis Maltsar
Anna Maltseva
Taavi Mäesepp
Katrin Märdimäe
Sirly Ojasalu
Otto-Wilhelm Orumaa
Merlin Paas
Reelika Piiskoppel
Vilve Raik
Kaido Reiman
Kadi Riive
Kristiina Rööpmann
Helen Saar
Merle Salmistu – *cum laude*
Diana Timberg
Liis Veeroja
Raul Vene

PSÜHHOLOOGIA INSTITUUT

PSÜHHOLOOGIA

Liis Arras – *cum laude*
Kadri Arumäe – *cum laude*
Ele Enn
Kirti-Ly Jaanson – *cum laude*
Siim Jakobsoo
Küllli Joasaar
Merike Kalda
Liis Kask – *cum laude*
Tatiana Kovaleva
Triin Metshein
Inna Narro
Indrek Oinus
Monika Palu-Laeks

Triin Peitel
Lisanna Pertens
Piibe Pullerits – *cum laude*
Kadri Raag
Külliki Rannu
Andres Riimets
Gertrud Saetala
Elis Sarapuu
Kärol Soidla – *cum laude*
Kristina Sorge
Hedvig Sultson
Höbe Treufeldt
Markus Valge
Sandra Vetik
Laura Viljasto
Sandra Volmer
Johannes Vähi

ÕIGUSTEADUSKOND

INFOTEHNOLOOGIAÕIGUS

Astrid Asi
Nino Gabrielashvili
Ilya Ilin
Liina Karlson
Mykhailo Kiktenko
Carel Kivimaa
Lidiia Levitska
Sofiya Malanchuk
Nino Mishidze
Tetiana Musiienko
Irmen Noormaa
Adesola Olubunmi Olosoji
Alina Palishchuk
Carrie-Chrys Raiend
Oleh Salyuk
Raminta Šulskute
Anuar Zhuman
Julija Terjuhana
Kairi Tuulmägi – *cum laude*

ÕIGUSTEADUS

Agnes Aadel
Anneli Adamson
Gerli Alavere
Kristiina-Marita Alliksoo
Gina Alver
Kätlin Aren
Berit Asuküla
Asko Ausmees
Jevgeni Belavin
Cornelia Bormann
Karl Erik Esko – *cum laude*
Rety Estorn
Michelle-Suzanne-Cassandra Hansson
Epp Hargi
Maarja Hein
Eerik Heldna
Heli Hirsik
Katerin Hovi
Karin Idnum
Inga Järvekülg – *cum laude*
Jaanika Jürimäe
Laura-Maria Kadaksoo
Kaidi Kahu
Karin Kaimar
Kadi-Kaisa Kaljuveer
Karin Kalm
Birje Kalmus
Triinu Karolin
Kadri Kasepalu – *cum laude*
Helina Kasvandik
Raili Kaul
Kairi Kilgi
Ursula Kimmel
Annika Kiss
Ken Kiudorf
Carel Kivimaa
Triin Kivipõld
Kalle Klooster
Kaspar Kolk
Grete Kopso

Madis Kotsar
Iris Kumari
Liis Kägo
Kairit Kährik
Helena Lepper
Kaspar Lepper
Kristen Leppik
Albert Linntam – *cum laude*
Kerli Lubja
Maris Luha
Mari Luuk
Margot Maksing – *cum laude*
Erkki Sven Margna
Marit Martens
Oleg Matvejev
Kristina Meus
Anna Moskalenko
Maarja Mäe
Käti Mägi – *cum laude*
Marta Mägi
Nele Nahkur
Berit Neumann
Nele Nisu
Hele Hannah Noormaa
Martin Normann
Kristjan Nõmmik
Edward Otsa
Janne-Liisa Ottis
Alan Paas
Getter Paberits
Margot Pasovs
Katre Peri
Ketlin Peterson
Kadi Pihlak
Liis Piihberg – *cum laude*
Malle Piirsoo
Reet Pramann
Kertu Priimägi
Evelin Prunt
Carl Erik Puskar
Piret Põld
Karmen Pähkla

Stiina Püvi
Carrie-Chrys Raiend
Heleri Randma
Henri Ratnik
Anna Trine Raudsepp – *cum laude*
Stina Raudsepp
Kadri Reidla
Inge Reiman
Kristiina Reinfeldt
Merili Riga
Janek Riives
Liis Roben
Erko-Andreas Roosik
Olgert Rööm
Kaili Rätsepp
Kaia Saar
Triinu Saar
Ulla Saar
Marion Saarna
Juho Salus
Kadi Saviir
Agnes Savik
Kätlin Helena Sehver – *cum laude*
Kaido Sikka
Liis Getter Silberg
Eliisa Sommer
Anastassija Stukolkina
Karl Urmas Sule
Vladimir Svet
Marjana Šestel
Kristina Zorin – *cum laude*
Kätlin Taimsaar
Teele Talk
Christopher Tammet
Rene Tampil
Ann Tarkin
Nele Teelahk
Robin Teever
Tauri Tigasson
Robert Tiis
Carolyn Toomingas – *cum laude*

Andraš Tšitškan – *cum laude*
 Jana Tudelep
 Erika Tuvike
 Helen Tõnise
 Kadi-Ell Tähiste – *cum laude*
 Karin Täär
 Silvia Urgas – *cum laude*
 Valter Vaha
 Jaan-Aaron Vahlberg
 Liis Vainola
 Tais Vakraõõm
 Mait Valberg
 Aldo Vassar
 Sofia Vender
 Maiki Virks
 Karin Visnapuu
 Mari Vunk
 Maris Vutt

ÜHISKONNATEADUSTE INSTITUUT

AJAKIRJANDUS

Madis Järvekülg – *cum laude*
 Kadri Külaots
 Merit Maarits
 Greete Palmiste – *cum laude*
 Priit Pokk
 Geidi Raud
 Kristi Sarap
 Triin Ärm

INFO- JA TEADMUSJUHTIMINE

Kristiina Aasna
 Kristel-Maria Kadajane
 Ülle Kangur
 Liina Land
 Kalev Müür
 Liis Ojokas – *cum laude*
 Liis Saar
 Ehtel Tuisk

KOMMUNIKATSIOONI- JUHTIMINE

Annika Altmäe – *cum laude*
 Ave Aun
 Ave Eerma
 Karel Hanni
 Signe Kadak
 Leene Korp – *cum laude*
 Moonika Lipping
 Silver Meikar
 Johannes Merilai
 Toomas Nigola
 Marilyn Noorem
 Martin Noorkõiv
 Martin Peet
 Kaija Pook – *cum laude*
 Veronika Põllu
 Riinu Raasuke
 Elina Roosi
 Britta Sepp
 Kauri Sinkevicius
 Stella Täht
 Viljam Viljasoo
 Aage Õunap

SOTSIAALTÖÖ JA SOTSIAALPOLIITIKA

Kristi Asser
 Simone Epro
 Helen Hein
 Anneli Jukk
 Kai Jürmann – *cum laude*
 Viktoria Kotsjuba – *cum laude*
 Gvido Kubulnieks
 Maarika Masikas
 Kadri-Ann Mänd
 Kairi Nool
 Marje Reimund
 Triinu Riis
 Regita Saksing – *cum laude*
 Marion Soostar – *cum laude*
 Felika Tuul – *cum laude*

Mihkel Tökke
 Aira Udras

SOTSIOLOOGIA

Virve Kass – *cum laude*
 Andres Kukk
 Eleri Lillemäe – *cum laude*
 Nele Nutt
 Margot Paali
 Silver Sillak – *cum laude*
 Diana Veeret – *cum laude*

NARVA KOLLEDŽ

HUMANITAARAINETE ÕPETAJA MITMEKEELSE KOOLIS

Inna Gorbunova
 Elmira Hozjaitšikova
 Viktoria Karin
 Jekaterina Korolko
 Jekaterina Nikolina
 Kati Palmsalu
 Jekaterina Plotnikova
 Viktoriya Sakharova
 Olga Žavoronkova
 Nadežda Tšemova
 Ljubov Valberg

PÄRNU KOLLEDŽ

TEENUSTE DISAIN JA JUHTIMINE

Helena Aruste
 Aet Jaakson
 Ilona Kandelin
 Kätlin Keinast – *cum laude*
 Errit Kuldkepp
 Annika Liivamägi – *cum laude*
 Inger Lilles-Nestor
 Kadri Pommer
 Margarita Razorjonova

Urve Sellenberg – *cum laude*

HEAOLU- JA SPAATEENUSTE DISAIN JA JUHTIMINE

Eileen Caffier
 Liana Dumbadze
 Norayr Hakhverdyan
 Marta Mazur-Matek
 Kadri Orula
 Katsiaryna Sakalova

BAKALAUREUSE- JA MAGISTRIÕPPE INTEGREERITUD ÕPE HARIDUSTEADUSTE INSTITUUT

KLASSIÕPETAJA

Kristel Kaun
 Helen Kikas
 Olga Kitsing
 Juta Koks
 Kaisa Kraudok
 Kätlin Kuusk
 Kristel Liivak
 Karina Mihkelson
 Kärt Pedoksaar
 Ene Pungar
 Lily Šanin
 Marit Sepp
 Kirli Suve
 Maarja Tamra
 Monika Tasa
 Sandra Tikk
 Mari Timmi
 Birgit Usin

NARVA KOLLEDŽ

KLASSIÕPETAJA MITMEKEELSE KOOLIS

Ljubov Belova

Oksana Beregova
 Alena Fedotova
 Julia Kossobutskaja
 Ekaterina Kravchenko
 Darja Podtsepajeva
 Irina Rozanova
 Jelena Shabanova
 Arina Solovjova
 Daniil Turygin

RAKENDUSKÕRG- HARIDUSÕPE HARIDUSTEADUSTE INSTITUUT

EESTI VIIPEKEELE TÕLK MARJU TELLISKIVI

ÜHISKONNATEADUSTE INSTITUUT

INFO- JA DOKUMENDIHALDUS

Kristi Hinn
 Marke Luhalaia
 Ülle Pikani
 Helen Püss
 Sandra Selge

INFOKORRALDUS

Ketlin Alaväli
 Mait Kask
 Kertu-Kadi Kikas
 Aneett Kivine
 Hanna-Liina Koddanipork
 Kati Kongo
 Kristiina Kuudisiim
 Merli Maranik
 Endla Metsaru – *cum laude*
 Ilona Oeselg-Tigasing
 Cätlyn Okas
 Kadri Pullisaar

Ingrid Põldoja
 Kaili Rätsep
 Ursula Saksniit
 Maris Siilats
 Kadri Sildnik
 Liisi Sirk
 Raili Sultson
 Helika Sõber
 Piret Tarto
 Veronika Tolli
 Kristiina Tomingas
 Jaanika Toru
 Anneriin Truu
 Airi Undrits
 Elle Viigipuu

RAAMATUKOGUNDUS JA INFOKESKONNAD

Helen Adamson
 Jaanika Aluste
 Pille Kuulme
 Ulvi Paap
 Ave Pino
 Heidi Raimla
 Kristiina Rüütel
 Kerli Tekku
 Karmen Velitschinsky

NARVA KOLLEDŽ

KOHALIKU OMAVALITSUSE KORRALDUS

Mihhail Denissov
 Roman Dmitrijev
 Polina Erikson
 Artjom Golubev
 Marika Mäekivi
 Jevgenia Parv
 Aili Pällo
 Natalja Šiškova

NOORSOOTÕ

Ekaterina Kolesova
Veera Nikolajeva
Kristina Laks-Suško
Alina Žukovskaja

**ETTEVÕTLUS JA
PROJEKTJUHTIMINE**

Kristi Goldberg
Krista Meeru
Mehis Reinsalu
Anna Tarassova
Viktoria Tmohhina

PÄRNU KOLLEDŽ**ETTEVÕTLUS JA
PROJEKTJUHTIMINE**

Kristina Balent
Joonas Einfeldt
Keili-Kaisa Eistre
Velli Gerne
Lisett Heil
Heli Helmja
Urmo Kalamees
Pille Karjam
Karl Karu
Martin Kaschan
Liisi Koit
Kadi Kroon-Laur
Karl-Erik Kõrge
Sigrid Külaots
Susanna Laaneväli
Eleri Loks
Andero Lusbo
Kristjan Mustkivi
Dagne Mändoja
Liina Neemsalu
Elery Noni
Argo Nõmmik
Diana Poudel – *cum laude*
Kristin Prangel

Anneli Preimann
Marge Puru
Siim Pähn
Greeta Roosileht
Kärolin Rudenko
Gregor Sedrik
Liisi Suurkivi
Triinu Tälviste
Kadri Tamm
Kätlin Tõlasson
Siiri Univer
Karli Varblas
Endri Vinter

**SOTSIAALTÕO JA
REHABILITATSIOONI****KORRALDUS**

Kristi Keskpalu
Kadri Liivarand
Tiina-Mai Meeliste
Sigrid Meemaa
Maarja-Liisa Mekšun
Monika Pavelson
Heike Peterson
Liisi Pikkur
Karin Pulst
Eda Rannamägi
Kätlin Rattasep
Madis Roosimaa
Maarja Sarap
Keit Saveljev
Kersti von Schwänenflügel
Tiiu Sepp
Kadri Sirk
Kelli Soon
Anna-Maria Taidla
Liis Tšebotnikova
Rita Tubarik
Kristin Tulgiste
Janeli Virmas – *cum laude*
Linda Öisman

**TURISMI- JA
HOTELLITETTEVÕTLUS**

Angelika Aava
Kirill Badikin
Küllil Bekker
Kristel-Liis Feld
Merli Hanschmidt
Kati Helstein
Andra Jalakas
Maris Jürjenson
Janne Kaarneem – *cum laude*
Kristin Kaste
Kadri Koor
Kätlin Kukebal
Häli Kummel
Toomas Kuningas
Karin Kүүnarpuu
Greethel-Rebecca Loopere
Liina-Maria Lõhmus
Berle Mees
Merit Meier-Vallist
Kristian Meijel
Teele Meriste
Kati Mikk
Erika Orav
Karl Parve
Helena Pertens – *cum laude*
Marju Puk
Maarja Pääro
Laura Reisberg
Agnes Reiska
Jane Saarniit
Keidi Sada
Kristi Sepp
Silva-Sille Silgu
Merit Terras
Ann Helen Turgan
Gerli Uuspõld
Kristiina Vahkel
Brigita Valdmaa
Elsa Veeber

LOODUS- JA TÄPPISTEADUSTE VALDKOND**BAKALAUREUSEÕPE****ARVUTITEHNIKA**

Kaarel Adamson
Jüri Gramann
Rain Eric Haamer
Kristo Hörrak
Martin Johanson
Martin Laidma
Priit Põldmaa
Risto Reinumägi
Heikki Saul
Henri Tamm
Raid Vellerind

BIOLOOGIA

Silja Aruhein
Kai Ilves
Birgit Jullinen
Mart Kiis
Ekaterina Krassohhina
Annika Kumar
Aivar Meldre
Kris Egert Rünkjanen
Nils Joonas Kristjan Saar
Kristjan Satsi
Eneli Simson
Helen Vaaks

FÜÜSIKA

Mari-Liis Aru
Rando Avarmaa
Karl Kristjan Kaup
Joosep Kivastik
Lauri Kongas
Martin Liivak
Markus Loide
Mats Mikkor
Valle Morel
Madis Kaspar Nigol
Carl-Thomas Piller

Andres Põldaru – *cum laude*

Karl Reinkubjas
Andy Reiu
Andres Robam
Anne Serv
Viktoria Sorokina
Sander Suurpere
Yelyzaveta Tokareva
Jan Viilma

GEENITEHNOLOOGIA

Hele-Liis Aavasalu
Diana Bahhir
Evgeniy Brik
Toomas Ginter
Laura Kibena
Helen Kiik – *cum laude*
Kaspar Koolmeister
Eveliis Koppel
Anneli Kuldkepp
Nele Kuusma
Mihkel Kõbin
Anett-Hildegard Laarmann
Aneth Lvovs
Egon Meigas
Merit Müür – *cum laude*
Kristofer Nõges – *cum laude*
Ailar Omler
Kristin Paas
Helen Parik
Angela Peeb
Tatjana Pungar
Kaisa Põhako
Kristina Põšnograjeva – *cum laude*
Pauliina Ranne
Hanna Sein
Valeria Sidorenko
Arina Šablinskaja
Ranel Tammela
Kerli Tulva

Anett Michelle Valdner
Rait Vetik

GEOGRAAFIA

Maria Pauliina Anttila
Merli Ilves
Marko Lauri
Eleri Lepik
Kristjan Erik Loik
Oliver Mettis
Marko Mitt
Helen Ojamäe
Maiken Ristmäe
Justus Sapas
Anu Sihv
Marilin Soe
Merilin Soe
Sten Varatu
Kirsti Vill
Mari-Ann Ütt

GEOLOOGIA

Reelika Helde
Kalle Kiik
Ailar Pokk

INFOTEHNOLOOGIA

Astrid Maasen-Pärnala
Hillar Petersen
Julia Loginova
Rait Ool

INFORMAATIKA

Harri Alasi
Vladislav Alenitšev
Magnar Aruoja
Anna Bass – *cum laude*
Anna Bilmaier
Alan Durnev – *cum laude*
Cornelia Efros

Kalle Ever
Janer Gorohhov
Tanel Joosep
Janar Jõgi
Tambet Kaal
Ingrid Kaasik
Kevin Kanarbik
Madis Kariler
Kaur Karus
Tõnis Kristian Koppel
Vitali Kuzmin
Hele-Andra Kuulmets - *cum laude*
Kristiina Kõiv
Reio Laabus
Sixtina Ladva
Mattias Lass
Martin Johannes Liba
Karel Liiv
Karl Lubja
Henry Maalinn
Kaarel Maidre - *cum laude*
Marvin Maran
Jens-Stefan Mikson
Marti Mutso
Sten Mõtus
Mart Mägi
Rebeka Mändar - *cum laude*
Argo Mändla
Joanna Niklus
Tõnis Ojandu
Mari-Liis Oruste
Marek Pagel
Priit Paluoja
Rauno Palupee
Elina Pankrašin
Kaspar Papli
Martin Peedosk - *cum laude*
Janno Peterson
Herko Pirk
Margus Pollmann
Risto Pärnapuu

Krisseliine Pärt
Kauri Raba
Hans Raukas
Juhan-Rasmus Risti
Kadi Rõmmel
Harri Saar
Rasmus Saks - *cum laude*
Ingrid Sarap
Sander Sats
Rio Schults
Märt Sessman
Mart Simisker
Sten Sootla - *cum laude*
Tuule Sõber - *cum laude*
Kaarel Sõrmus
Kirsti Tagam
Helena Talimaa - *cum laude*
Al William Tammsaar
Joosep Tenn
Karl-Mattias Tepp - *cum laude*
Jaan Teppo
Kaarel Tinn
Leonid Tolli
Karl-Martin Uiga
Heidi Urmet
Rain Vagel
Karl Valliste
Alo Vals
Silver Vapper
Tenno Veber
Mari Liis Velner - *cum laude*
Leiger Virro
Ivo Voika
Sander Vunk
Sander-Sebastian Värvi

KEEMIA

Kertu Hernits
Mari Kass - *cum laude*
Ruti Kirikmäe
Helmi Ulrika Kirm
Kaarel Kisand

Kristina Kundla
Karl Rene Kõlvart - *cum laude*
Jonas Mart Linge
Karl Normak - *cum laude*
Rait Palla
Eleriin Peterson
Hegne Pupart
Krete Saak - *cum laude*
Janely Sojone
Anna Zadorožnaja
Mikk Teelahk
Tuule Treiberg
Ott Olaf Trink
Alla Troska

KESKKONNATEHNOLOOGIA

Mihkel Kaljuvee
Marika Kiin
Hans Leis
Liisa Lõhmus
Hanna Vahter

MATEMAATIKA

Reemet Ammer
Rauno Jõgi
Johanna Adele Järvsoo
Aljona Koliberskaja
Alvin Lepik
Kristiina Mähar
Jürgen Rannap
Märt Riiner
Triin Taveter - *cum laude*
Elery Teor
Reelika Tõnisson
Margaret Viitung
Anett Vähi

MATEMAATILINE STATISTIKA

Merili Aaspalu
Markus Ellisaar
Kristi Ernits - *cum laude*
Pirge Kaasik

Kaisa Komp
Sören Mirski- *cum laude*
Perttu Narvik
Hele-Liis Peedosk
Johannes Puusepp
Hanna-Liisa Soll
Kättrin Suvi
Pille-Riin Vare

MATERJALITEADUS

Raido Enn
Jaagup Lember
Märt-Erik Martens
Markus Otsus
Indrek Saar - *cum laude*
Rauno Sedrik
Patrick Teppor - *cum laude*
Mikk Mihkel Vaabel

ÖKOLOOGIA NING ELUSTIKU**KAITSE**

Hanna Kaarin Hermlin
Elina Karro
Piia-Liisa Koll
Märt Kose
Urmas Lanto
Liis Rebase
Riin Viigipuu

**RAKENDUSKÕRG-
HARIDUSÕPE****KESKKONNAKORRALDUS JA
PLANEERIMINE**

Keidi Tamm

MAGISTRIÕPE**ARVUTITEHNIKA**

Nele Andresen
Hannes Haljaste
Antti Jaaniste
Ülari Lees - *cum laude*
Ahti Saar

Mauno Tamm
Rauno Tamm
Jaan Viru

**ARVUTITEHNIKA JA
ROBOOTIKA**

Abdulazeez Olaseni Atanda
Egils Avots
Ozan Bilici - *cum laude*
Hendrik Ehrpais
Iaroslav Iakubivskiy
Jürgen Lorenz
Ikechukwu Chinonso Ofodile - *cum laude*
Vadym Ponomarov
Martin Pöder - *cum laude*
Aygul Salahli
Hendrik Türk - *cum laude*

BIOLOOGIA

Krõõt Arbo
Triin Kaasiku
Magda Karakai
Kätlin Kurg
Kadi Kutser
Grete-Katariine Kuum
Riin Olvet
Sandra Poks
Maarja Poska - *cum laude*
Elisabeth Prangel - *cum laude*
Linda Puusalu
Liis Rüütel - *cum laude*
Kaari Susi
Hans Vellama

BIOMEDITSIIIN

Ave Auser
Julija Bolšakova - *cum laude*
Mattias Jaama
Kairi Koppel
Tuuliki Koppel
Regina Maruste

Liis Mägi
Elin Madli Peets - *cum laude*
Mikk Tooming - *cum laude*

**BIOMEDITSIIINITEHNIKA JA
MEDITSIIINFÜÜSIKA**

Alvar Aasna
Kaspar Eigi - *cum laude*
Kätlin Tiigi - *cum laude*
Mart Adler
Rait Käpp
Silver Savi - *cum laude*
Talvi Pihl - *cum laude*
Viktor Tälli

FINANTS- JA**KINDLUSTUSMATEMAATIKA**

Julius Pau
Edwart Ždanovitš

FINANTSMATEMAATIKA

Dominic Isaac Andoh
Kseniia Guskova
Ibraheem Olanrewaju Ola-Adua
Aytan Osmanzade
Reyna Maria Perez Tiscareño
Nare Torosyan

FÜÜSIKA

Karl Ehatäht - *cum laude*
Kristjan Eimre - *cum laude*
Varmo Ernits
Siim Heinsalu
Kaarel Kaldvee
Paap Koemets
Kristian Kuppert
Riho Raabe
Mattias Rennel
Agnes Vask
Rene Voog - *cum laude*

GEENITEHNOLOOGIA

Koit Aasumets
Erki Aun - *cum laude*
Victor Blokhin
Aivi Kaljuvee
Anet Kivihall
Erkki Kull
Sirli Luup - *cum laude*
Freddy Lättekivi - *cum laude*
Birgit Marjak
Ingrem Metsik
Kerly Niinep
Vlad-Julian Piljukov
Ustina Põnova - *cum laude*
Kaur Pääbo
Kristiina Raja
Kaspar Reier
Kadri Seppa
Ants Tamme
Lehte Türk

GEOGRAAFIA

Ainar Härm
Gettel Sink
Holger Ehrlich
Kaisa Jette Särekanno
Ken Böckler
Kristin Kesküla - *cum laude*
Liina Tamm - *cum laude*
Merily Lakson
Piia Kirsimäe - *cum laude*
Rauno Aljas
Siiri Rist
Taavi Rebane - *cum laude*

GEOLOOGIA

Triinu Jairus - *cum laude*
Viljar Jürna - *cum laude*
Kaarel Lumiste
Kaidi Sarv - *cum laude*

GÜMNAASIUMI**LOODUSTEADUSTE****ÕPETAJA**

Anastassia Makarova
Erkki Tempel
Kristjan Mahla
Malle Lepp
Uko Viisut - *cum laude*
Terje Põvvat
Kersti Sikk

INFORMAATIKA

Kairi Hennoch
Raigo Kodasmaa
Suela Kodra
Siim-Toomas Marran
Gea Pajula
Cesar Pereida Garcia
Vootele Rõtov
Joosep Rõõmusaare
Sander Soo - *cum laude*
Andres Traumann
Ragnar Vent - *cum laude*

INFORMAATIKA

Anastasia Bolotnikova - *cum laude*
Asmar Hasanova
Anti Ingel - *cum laude*
Zurabi Isakadze
Annabell Kuldmaa - *cum laude*
Aqeel Labash - *cum laude*
Markus Lippus
Robert Roosalu
Andrii Rozumnyi
Annett Saarik
Olha Shepelenko
Sergii Shepelenko
Vitalii Zakharov
Sander Tiganik
Elizaveta Yankovskaya

KEEMIA

Liisa Eero
Joana Jögela - *cum laude*
Rait Kanarbik
Karl Karu
Piia Ereth Kasatkin - *cum laude*
Siim Laanesoo
Elmo Libek - *cum laude*
Madis Lüsi
Livia Matt - *cum laude*
Kaspar Metsar
Gunnar Printsman
Sander Ratso
Laur Kristjan Salvan
Simona Selberg
Eliise Tammekivi - *cum laude*

KESKKONNATEHNOLOOGIA

Kert Keller
Rauno Lust - *cum laude*
Mario Mutli
Jürgen Sarjas
Helena Semm
Eeva Vahtramäe - *cum laude*
Lii Vammus - *cum laude*

KÜBERKAITSE

Christian Ponti
Christian Tschida
Dineta Mahno
Gvantsa Grigolia
Jens Getreu - *cum laude*
Kaspar Prei
Mohit Kinger
Priit Lahesoo
Terézia Mézešová
Vsevolod Djagilev
Wael Mohamed Fathi Ahmed
Abuseada
Ahmed Nafies Okasha Mohamed
Allar Vallaots
Bolaji Ayoola Ladokun

Chengxiang Wang
Christopher David Raastad
Danielle Melissa Morgan
Deivis Treier
Gema Fernández Bascuñana - *cum laude*
Guillaume Brodar
Iryna Bondar
Kaie Maennel - *cum laude*
Katrin Kuk
Kristjan Oja
Martin Jögi
Mobolarinwa Taofeek Balogun
Neslisah Celik
Safak Tarazan
Sander Arnus - *cum laude*
Seifollah Akbari
Sophio Sakhokia
Stefanos Pappas
Zaghum Wahab Awan

MATEMAATIKA

Ksenia Niglas - *cum laude*
Leesi Peedumäe

**MATEMAATIKA- JA
INFORMAATIKAÕPETAJA**

Merlin Joa - *cum laude*
Liis Mardi
Johannes Must
Kairi Nurk - *cum laude*
Leesi Peedumäe
Nele Rosenberg - *cum laude*
Kristina Šabunova
Airika Veinjärvi

MATEMAATILINE STATISTIKA

Gertis Aru
Hanna Läänemets
Carmen Taimre

**MATERJALID JA PROSESSID
JÄTKUSUUTLIKUS**

ENERGEETIKAS
Hosein Afshari

MATERJALITEADUS

Elyne Aaviksoo
Mati Kook
Kadi-Anne Küppar
Martin Neitsov
Mart Salumäe
Helina Seemen
Karl Kalev Türk

**RAKENDUSLIK
MÕÖTETEADUS**

Mari Loot - *cum laude*

TARKVARATEHNIKA

Ahmed Mohamed Said Mahmoud Abdelhady
Ali Belakehal
Allar Soo
Andreas Ellervee - *cum laude*
Andrei Proskurin
Anton Yeshchenko
Arne Lapõnin - *cum laude*
Daniil Kutsyna
Dmytro Chasovskyi
Eerik Muuli
Eerik Potter - *cum laude*

Etibar Hasanov
Fortunat Lufunda Mutunda
Gabriel Oluwasegun Kolawole
Jaagup Viil
Jaan Janno
Jevgeni Savostkin
Kerwin Jorbina
Khasanboy Akbarov
Mark Laane
Md Ashek Mahmud
Michael Ngugi Michuki
Priit Danelson - *cum laude*
Rain Oksvort
Rustam Nadrshin
Salman Lashkarara
Taavi Gilden
Tatevik Ishikyan
Vladimir Visbek
Volodymyr Leno
Vostan Azatyan
Iliia Aphtsauri
Mihkel Vunk
Vitalii Peretiatko
Shubham Bhardwaj
Bolot Kasybekov
Ijlal Hussain
Vinod Infant Dass John Rozario
Vishal Desai
Yevhenii Sabanin

**ÖKOLOOGIA NING ELUSTIKU
KAITSE**

Riin Magnus
Tiina Mandel
Anna-Liisa Šavrak

KAITSMISED

5. juulil kell 10 kaitseb **MAI BEILMANN** sotsioloogia erialal doktoritööd «Social Capital and Individualism–Collectivism at the Individual Level» («Sotsiaalne kapital ja individualism-kollektivism indiviidi tasandil»). Kaitsmine toimub TÜ senati saalis. Juhendaja prof Anu Realo, oponent prof Claire Wallace (Aberdeeni ülikool, Suurbritannia).

5. juulil kell 15 kaitseb **JAN RICHARD BÆRUG** meedia ja kommunikatsiooni erialal doktoritööd «The Collapsing Wall. Hybrid Journalism. A Comparative Study of Newspapers and Magazines in Eight Countries in Europe» («Lagunev müür. Hübridiseeruv ajakirjandus. Kaheksas Euroopa riigis ilmuvate ajalehtede ja ajakirjade võrdlev uurimus»). Kaitsmine toimub TÜ senati saalis. Juhendaja prof Halliki Harro-Loit, oponent dots Anda Rožukalne (Riia Stradiņši ülikool, Läti).

6. juulil kell 14.15 kaitseb **KADRI**

TÜÜR semiootika ja kultuuriteooria erialal doktoritööd «Semiotics of Nature Representations: on the Example of Nature Writing» («Looduskujutuse semiootika: looduskirjaduse näitel»). Kaitsmine toimub TÜ senati saalis. Juhendajad prof Kalevi Kull, prof Peeter Torop ja prof Ulrike Plath (Tallinna ülikool), oponentid prof Kate Rigby (Bath Spa ülikool, Suurbritannia) ja dots Julia Tofantšuk (Tallinna ülikool).

7. juulil kell 16 kaitseb **AGNESE KARASEVA** meedia ja kommunikatsiooni erialal doktoritööd «Teacher Professional Agency in Relation to Digital Technology Integration in Teaching in Estonian and Latvian Schools» («Õpetaja professionaalne agentsus digitaalse tehnoloogia integreerimisel õpetamise Eesti ja Läti koolides»). Kaitsmine toimub TÜ senati saalis. Juhendajad prof Andra Siibak ja prof Pille Pruulmann-Vengerfeldt (Malmö ülikool, Rootsi), oponent prof

Kristiina Kumpulainen (Helsingi ülikool, Soome).

22. augustil 2017. a. kell 14.15 kaitseb **SILVA KASELA** Tartu Ülikooli Molekulaar- ja Rakubioloogia Instituudis (Riia 23B, Eesti Biokeskuse auditoorium, ruum nr. 105) doktoritööd «Genetic regulation of gene expression: detection of tissue- and cell type-specific effects» («Geneiekspressiooni geneetiline regulatsioon: koe- ja rakutüübi-spetsiifiliste efektide leidmine») molekulaar- ja rakubioloogia õppekava molekulaarse biomeditsiini erialal. Juhendajad on Eesti Geenivaramu farmakogeenoomika vanemteadur Lili Milani, Eesti Geenivaramu biostatistika vanemteadur Krista Fischer ning TÜ MRI biotehnoloogia professor ja Eesti Geenivaramu direktor Andres Metspalu. Oponent on dotsent Tuuli Lappalainen, PhD, New Yorgi Genoomikakeskus, Süsteemibioloogia teaduskond, Columbia Ülikool, New York, USA.

TÜ SIHTASUTUSE 2017. AASTA KEVADSEMESTRI STIPENDIAADID

Juuni keskel anti üle TÜ sihtasutuse 2017. aasta kevadsemestri stipendiumid. Kevadsemestri jooksul toetatakse 25 erinevat fondist ühtekokku 60 inimest kogusummas üle 100 000 euro. Peale selle on kolmel TÜ teaduskooli vilistlasel olnud võimalus kevadsemestri jooksul tänu TÜ teaduskooli Jaan Tallinna

stipendiumile osaleda Center For Applied Rationality seminaril San Franciscos. Jaan Tallinna stipendiume on kevadsemestril välja antud kokku 13 257 euro ulatuses.

KEVADSEMESTRI STIPENDIAADID VÕÕRKEELSE VÄITEKIRJA

EESTIKEELSE RESÜMEE STIPENDIUM: Jaak-Albert Metsoja, TÜ looduse ja täppiseaduste valdkond (500 eurot); Lauri Juhan Liivamägi, TÜ looduse ja täppiseaduste valdkond (500 eurot); Hardo Becker, EMÜ metsanduse ja maaehitusinstituut (500 eurot);

Marko Teder, EMÜ metsanduse ja maaehitusinstituut (500 eurot); Olga Einasto, TÜ sotsiaalteaduste valdkond (500 eurot).

EESTIKEELSE TERMINOLOOGIA SIHTSTIPENDIUM:

Nele Nutt, TTÜ inseneriteaduskonna lektor (850 eurot); Madis Vasser, TÜ arvutiteaduse instituudi 1. aasta doktorant (700 eurot); Anne Kokkov, TÜ filosoofia ja semiootika instituudi 4. aasta doktorant (650 eurot).

TELDERSI SIHTRAHA (5 STIPENDIUMIT Å 200 EUROT):

Alan Paas, TÜ õigusteaduskonna 2. aasta magistrant; Taavi Kõiv, TÜ õigusteaduskonna 1. aasta magistrant; Helery Maidlas, TÜ õigusteaduskonna 3. aasta üliõpilane; Carmel Tellis, TÜ õigusteaduskonna 2. aasta üliõpilane; Heli Hirsik, TÜ õigusteaduskonna 2. aasta magistrant (juhendaja).

JAAN TALLINNA STIPENDIUM (STIPENDIUMIFOND 13 257 EUROT):

Elo Maria Pauman, Hugo Treffneri gümnaasiumi abiturient; Hanna Britt Soots, TÜ looduse ja täppiseaduste valdkonna 1. aasta üliõpilane; Oleg Košik, TÜ süsteemibioloogia teadur.

EDITH REIMANI STIPENDIUM (1500 EUROT):

Nele Laos, TLÜ ühiskonnateaduste instituudi 1. aasta magistrant.

AHTI PAE STIPENDIUM (1000 EUROT):

Kristin Saar, TÜ Johan Skytte poliitikauuringute instituudi 2. aasta üliõpilane.

EESTI RAHVUSKOMITEE ÜHENDRIIKIDES STIPENDIUM (1500 EUROT):

Liisi Veski, TÜ humanitaarteadus-

te ja kunstide valdkonna 1. aasta doktorant.

KARINE JA MARTIN KOOBASE STIPENDIUM (4 STIPENDIUMIT Å 1500 EUROT):

Mari-Ann Loosaar, TÜ eesti ja üldkeeleteaduse instituudi 1. aasta magistrant; Keit Mõisavald, TÜ eesti ja üldkeeleteaduse instituudi 2. aasta magistrant; Kaidi Kolsar, TÜ eesti ja üldkeeleteaduse instituudi 3. aasta üliõpilane; Hanna Pook, TÜ eesti ja üldkeeleteaduse instituudi 1. aasta magistrant.

VOLDEMAR SIIMONI MÄLESTUSFONDI STIPENDIUM (4 STIPENDIUMIT Å 1500 EUROT):

Svea Tarkin, TÜ eesti ja üldkeeleteaduse instituudi 1. aasta üliõpilane; Kata Maria Saluri, TÜ kultuuri- ja kunstide instituudi 1. aasta magistrant; Aivo Põlluäär, TÜ kultuuri- ja kunstide instituudi 2. aasta magistrant; Tolheishel Khaling, TÜ kultuuri- ja kunstide instituudi 1. aasta magistrant.

PUHK-MÖRNERI STIPENDIUM (2 STIPENDIUMIT Å 1000 EUROT):

Karin Visnapuu, TÜ õigusteaduskonna 2. aasta magistrant; Taavi Koppel, TÜ ajaloo ja arheoloogia instituudi 2. aasta magistrant.

ERICH RANNU PEREKONNA STIPENDIUM:

Ott Salmar, TÜ majandusteaduskonna 1. aasta magistrant (4400 eurot); Ermo Tikk, TÜ majandusteaduskonna 2. aasta magistrant (3600 eurot).

ANDREAS JA ELMERICE TRAKSI STIPENDIUM:

Anastasia Pavelkovich, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna 4. aasta doktorant (2200 eurot); Elen Vettus, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna 1. aasta arst-resident (2300 eurot); Deniss Sõritsa, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna 4. aasta doktorant (1500 eurot); Gert Siniloo, TÜ sotsiaalteaduste valdkonna 1. aasta magistrant (2000 eurot); Kadri Rekker, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna 4. aasta doktorant (2000 eurot); Daisy Kudre, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna 1. aasta magistrant (3000 eurot); Birgitta Ots, TÜ sotsiaalteaduste valdkonna 1. aasta magistrant (2000 eurot).

HEINO KRUSE STIPENDIUM (2 STIPENDIUMIT Å 1500 EUROT):

Andrus Lomp, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna 5. kursuse üliõpilane; Mari-Anne Vals, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna 3. aasta doktorant.

RUTH KÄBINI STIPENDIUM (2 STIPENDIUMIT Å 1000 EUROT):

Silver Heinsar, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna põhiõppe 6. kursuse; Hanna Kadri Metsvaht, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna põhiõppe 3. kursuse.

NADIA WALTERI STIPENDIUM (3 STIPENDIUMIT Å 2000 EUROT):

Kati Toom, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna 2. aasta doktorant; Marianne Saard, TÜ meditsiiniteaduste valdkonna 2. aasta doktorant; Oliver Härmson, TÜ meditsiini-

teaduste valdkonna põhiõppe 5. kursus.

PEREKOND VON TSCHISHEVSKY MÄLESTUSFONDI STIPENDIUM (5 STIPENDIUMIT Ä 1000 EUROT):

Sander-Siim Murik, TÜ Pärnu kolledži 2. aasta üliõpilane; Gertrud Alatare, TÜ Pärnu kolledži 2. aasta üliõpilane; Kaie-Mari Hanikat, TÜ Pärnu kolledži 2. aasta üliõpilane; Kadri Orula, TÜ Pärnu kolledži 2. aasta magistrant; Lauri Kepler, TÜ Pärnu kolledži 2. aasta üliõpilane.

PROFESSOR OLEVI KULLI MÄLESTUSSTIPENDIUM (1000 EUROT):

Annika Meitern, TÜ ökoloogia ja maateaduste instituudi 3. aasta doktorant.

LYDIA JA FELIX KRABI STIPENDIUM (5 STIPENDIUMIT Ä

2000 EUROT):

Mai-Brit Tänäva, TÜ loodus- ja täppisteaduste valdkonna 1. aasta magistrant; Kärt Kanger, TÜ loodus- ja täppisteaduste valdkonna 2. aasta doktorant; Kaarin Parts, TÜ loodus- ja täppisteaduste valdkonna 3. aasta doktorant; Mart Kiis, TÜ loodus- ja täppisteaduste valdkonna 3. aasta üliõpilane; Kristofer Nõges, TÜ loodus- ja täppisteaduste valdkonna 3. aasta üliõpilane.

OLE GOLUBJATNIKOV MÄLESTUSSTIPENDIUM (1500 EUROT):

Alvar Aasna, TÜ ja TTÜ biomeditsiini ja meditsiinifüüsika ühisõppekava 2. aasta magistrant.

HEINZ MARTIN EDERMA STIPENDIUM (1000 EUROT):

Mihkel Ilisson, TÜ loodus- ja täppisteaduste valdkonna keemia instituudi 3. aasta doktorant.

JAAN EINASTO RAHVUSVAHELINE STIPENDIUM (2000 EUROT):

Irene Agulli, astrofüüsika noorteadlane.

OLEV JA TALVI MAIMETSA STIPENDIUM (3 STIPENDIUMIT Ä 1280 EUROT):

Silva Lilleorg, TÜ loodus- ja täppisteaduste valdkonna 3. aasta doktorant; Mariann Koel, TÜ loodus- ja täppisteaduste valdkonna 3. aasta doktorant; Johanna Luige, TÜ loodus- ja täppisteaduste valdkonna 1. aasta magistrant.

Täpsem teave: Katrin Pärn, TÜ sihtasutuse assistent, parn.katrin@ut.ee, tel 737 5852.

STIPENDIUM

Reaalerialade tudengid saavad kandideerida **SKYPE'I VÄLISÕPINGUTE MAGISTRISTIPENDIUMILE**. Skype ja hariduse infotehnoloogia sihtasutus (HITSA) kuulutavad välja konkursi 2017. aasta Skype'i välisõpingute magistristipendiumile.

Sel aastal antakse välja üks stipendium summas 8000 eurot, mida saavad taotleda reaalerialade tudengid kõikidest Eesti kõrgkoolidest.

Skype'i välisõpingute magistristipendium on mõeldud ühe magistrandi välisõpingute toetamiseks reaalerialal või humanitaarvaldkonnas eeldusel,

et üks kõrgharidusastmetest on läbitud reaalerialadel.

Stipendiumi eesmärk on edendada teadmussiret reaal- ja humanitaarvaldkondade vahel ning suurendada magistriõppe kättesaadavust Eesti tudengitele välisülikoolides.

Stipendium on ette nähtud õppemaksu tasumiseks või õpingutega seotud kulude katmiseks ühel õppeaastal.

Kandideerida saavad kõik Eesti vabariigi kodanikud või alalise elamisloaga isikud, kellel on täidetud magistriõppesse astumise eeldused.

Stipendiumitaotlus tuleb esitada hiljemalt 16. juuliks 2017

HITSA konkursiveebi: konkursiveeb.hitsa.ee.

Lisateavet stipendiumi taotlemise kohta leiab HITSA kodulehelt: www.hitsa.ee/ikt-haridus/stipendiumid/skype-valisopingute-stipendium.

Skype'i välisõpingute magistristipendiumi antakse välja 12. korda, selle toel on Eesti noored saanud teadmisi koguda mainekates ülikoolides üle kogu maailma, näiteks Cambridge'i ja Oxfordi ülikoolis ning Berliini tehnikaülikoolis.

Stipendiumi annavad välja Skype Eesti ja hariduse infotehnoloogia sihtasutus IT akadeemia programmi raames.

TEATED

Suve alguses avati arheoloogia osakonna avalikes ruumides eksperimentaalrheoloog **ARE TSIRGI** (1937–2015) mälestusnäitus. Väljapanekus saab näha Tsirgi valmistatud kiviesemeid, tema kasutatud tööriistu, kiviaegsete esemete koopiate kogu ja tutvuda Tsirgi teaduspublikatsioonidega. Näitus on valminud Eesti Ameerika fondi toel Are mälestusürituste raames. Mälestusürituste raames toimub 2017. aasta sügisel ka kiviaja tehnoloogia kursus üliõpilastele, uuritakse teaduslikult Siluri ja Karboni ladestute tulekivide looduslikke levialasid ning selgitatakse nende materjalide kiviaegset kasutust Eestis ja Venemaal. Näitus jääb avatuks 2018. aasta lõpuni.

Kuni 1. juulini saab külastada botanikaaias näitust **«ÖLIPALM JA PALMIÖLI – ROHELISE KATKU JÄLGEDES»**. Näitus otsib vastuseid küsimusele, miks tootjad eelistavad palmiõli ning kas tarbijal on võimalik oma valikutega loodust säästa. Poelettidel säravate kaupade seast on keeruline leida toodet, mis ei sisaldaks palmiõli. Ölipalmi istanduste rajamiseks maha raiutud vihmametsad on aga meie planeedi liigirikkaimad paigad. Üha jõulisemalt kerkib üles küsimus, kui pikaks ajaks see nii jääb, samas kui palmiõli kasutamine suureneb.

5. juulil avatakse näitus **«MAALI LAHKAMINE. G. F. PARROTI PORTREE»**, kus saab esimest korda näha Franz Gerhard von Kugelgeni maalitud portreemaali Tartu ülikooli kuulsast rektorist ja füüsikaproffessorist Georg

Friedrich Parrotist. Maali peeti kadunuks kuni 2016. aastani, mil see tänu õnnelikule juhusele jõudis USA-st tagasi Eestisse ning kuulub nüüd Tartu ülikoolile. Parroti portreemaal läbis 2017. aastal konserveerimise ning tehnilistes uuringutes võrreldi maali teiste ülikoolile kuuluvate kunstnik Kugelgeni maalitud portreedega, mis on samuti näitusel välja pandud. Pigmendiproovide, lõuendikiu analüüsi, infrapuna ülesvõtete jt meetodite eesmärk oli leida kinnitust eeldusele, et taasleitud maali autor on Franz Gerhard von Kugelgen ning see on maalitud 19. sajandi alguses. Näitusel lahatakse Parroti portreed mitmest vaatenurgast, avades nii Parroti portree minevikku kui ka maali valmimise, kadumise ja leidmise lugu. Peale selle tutvustatakse külastajatele ka maalidega tehtud erinevaid tehnilisi uuringuid, meetodeid ja tulemusi. Tundeelamusi lisab veel ka näituse asupaik – ajalooline ja põnev vana anatoomikumi rotund. Näitusega tähistatakse Georg Friedrich Parroti 250. sünniaastapäeva.

15.–18. augustil toimub Tartus Tartu semiootika suvekool **«TUNDLIK ÜLDISTAMINE»**. Konverentsi keskmes on üldistustega seotud probleemid semiootikas ja semiootilistes protsessides.

23. augustil toimub Vanemuise kontserdimajas **TARTU ÕPETAJATE SÜGISFOORUM**.

30. septembrini saab külastada näitust **«TULE TAEVAS APPI»**, mis toimub tähetorni õuel.

Näitus «Tule taevas appi!» kutsub avastama tähistaevaga seotud rahvauskumusi ja legende ning tutvustab Eesti arheoastroloogia ajalugu. Mida oli kõige targem teha noorkuu ajal ning mida ennustas sabaga täht? Milliseid kujundeid rahvauskumuste järgi taevas näha on ning miks ei võinud päikese sisse vaadata? Kas lohukivid on seoseid varjustus- te ennustamisega ning milliseid tarkusi õpetasid eestlastele valgustusajal esimesed kalendrite taha kirjutatud jutud?

Tartu ülikooli muuseumi peamajas Toomemäel on külastajatele avatud aastanäitus **«TOOMKIRIKU HIILGUS»**, mille keskmes on erilised ja luksuslikud leiud. «Näituse teevad erakordseks toomkirikust leitud luustikud, mis annavad aimu nii kõrgete vaimulike kui ülikute harjumustest ja muredest. Erilise tähelepanu all on toomkirikust leitud kuld kangas ja siid, mis olid kõige hinnalisemad tekstiilid keskajal.» tutvustas näituse kuraator Kerttu Palginõmm.

Tartu ülikooli loodusmuuseumis on avatud TÜ raamatukogu ja loodusmuuseumi ühisnäitus **«METAMORFOOSID. MARIA MERIANI IMETABASED PUTUKAD»**. Näitus on pühendatud hollandi kunstniku ja putuka-uuriija Maria Sibylla Meriani (1647–1717) juubeliaastale ja tema teosele «Metamorphosis insectorum Surinamensium».

Sahtlinäitusel on võimalus võrrelda Meriani peene teostusega illustratsioone Suriname putuka- ja taimeriigist loodus-

muuseumi kogudes asuvate eksootiliste putukatega. Autori 300 aasta vanuseid värvikaid kirjeldusi täiendavad entomoloog Andro Truuverki selgitavad märkused. Näitust saab külastada muuseumi lahtiolekuaegadel: T–P, kell 10–18.

Tartu ülikooli muuseumi näitus «**MAAILMA MÕÖTMINE**» kutsub avardama oma maailma

ja tutvuma lähemalt Eestist pärit maadeavastajatega, kelle avastusretked muutsid maailma. Näitus seab keskmesse Eesti juurtega maadeavastajate panuse ja rolli mõtestamise uudsete nurkade ning tänapäevaste väljapanekutehnikate kaudu. Valikus on erinevad maailmajaod ja erilised piirkonnad, alates arktilisest kargusest ning lõpetades troo-

pilise küllusega. Äratame oma suurmeeste võidud uuesti ellu ja laseme end nende kogemusest innustada. Nihutame koos piire. See teekond on täis kaotusi, läbielamisi, võite ja avastusi. Eestist pärit teadlaste ja maadeavastajate panus maailma tundmaõppimisel on olnud üllatavalt suurejooneline. Näitust toetavad Eesti kultuurkapital ja Tartu linn.

TUNNUSTAMISED

TÜ väikese medaliga tunnustati 65. sünnipäeval hambaarstiteaduse instituudi juhatajat, suu- ja hamba-haiguste professorit **MARE SAAGI**.

TÜ aumärgi ja tänukirja pälvisid 80. sünnipäeval füüsika instituudi materjaliteaduse osakonna konsultant **AHTI NIILISK**; 50. sünnipäeval klii-

nilise meditsiini instituudi silmakliiniku juhataja, oftalmoloogia lektor **KULDAR KALJURAND** ning keemia instituudi õppekorralduse spetsialist **URVE SOONETS**.

TÜ aumärgiga tunnustati loodus- ja täppisteaduste valdkonna keskkonnatehnoloogia professorit

JAAK TRUUD.

TÜ tänukirja pälvisid peremeditsiini ja rahvatervishoiu instituudi peremeditsiini assistent **URMAS TAKKER** ning 70. sünnipäeval haridusteaduste instituudi praktikabaasi, Tartu Hiie kooli direktor **HELGI KLEIN**.

ÕNNITLEME

80 MARE LIND, meditsiiniteaduste valdkonna emeriitdotsent – 2. august
HANNES TAMMET, loodus- ja täppisteaduste valdkonna emeriitprofessor – 5. august

75 JUHA EHRLICH, loodus- ja täppisteaduste valdkonna emeriitdotsent – 22. august

70 ASTA KUHA, raamatukoguhoidja – 17. august

65 KALEVI KULL, biosemiootika professor,

semiootika osakonna juhataja – 12. august
LUMME KADAJA, patofüsioloogia vanemteadur – 17. august

60 HEILI KASE, asjaajamiskorralduse spetsialist – 21. august

MARLIT VELDI, unemeditsiini lektor – 6. august
MARGUS POOGA, keemilise bioloogia vanemteadur, keemilise bioloogia professor – 7. august

55 URSEL SOOMETS, üldise biokeemia vanemteadur, meditsiinilise metaboolika professor –

18. juuli
ERKO JALVISTE, teadur – 20. juuli
TIINA KIKERPILL, eesti keele võõrkeelena lektor, eesti keele võõrkeelena teadur – 27. juuli

50 SULO LEMBINEN, raamatukoguhoidja – 30. juuli

SIMMO SAVISAAR, neurokirurgia assistent – 7. juuli
IJA TALJA, spetsialist – 20. august
KRISTINA PAI, kogude direktor – 21. august

45 MARKO VANA, aerosoolifüüsika

teadur – 13. juuli
KÜLLIKE RÄGO, tahkiseteooria teadur – 16. juuli
ÜLLE TENSING, rahvusvahelise õpirände keskuse juhataja – 28. juuli
MARGIT KIISLER, projekti assistent – 3. august
KAIA KASK, rahanduse teadur – 5. august
JÜRI RAUD, plasm-spektroskoopia teadur – 6. august
LASSE LEHIS, finantsõiguse dotsent – 15. august

40 KÜLLIKI SEPPEL, meediauuringute

lektor, ristmeedia tootmise ühisõppekava programmijuht – 9. juuli
KADRI SOO, sotsiaalpoliitika assistent – 21. juuli
KATI LINDSTRÖM, semiootika teadur – 1. august
ÜLLE NIIN, õppekorralduse spetsialist – 11. august
VALTER KIISK, sensormaterjalide spektroskoopia vanemteadur, sensormaterjalide spektroskoopia vanemteadur – 17. august
MAARJA ROOSI, graafilise disaini peaspetsialist – 29. august

35 LIIS SIINOR, füüsikalise keemia teadur – 12. juuli

ANU AUN, teadur – 16. juuli
TRIINU KÕRESSAAR, bioinformaatika teadur – 27. juuli
KAIRI KIVIRAND, keskkonnakeemia teadur – 4. august
MARIA ŽURAVLJOVA, sotsiaaltöö assistent, noorsootöö eriala programmijuht – 24. august

30 LIINA TOJAK, koordinaator – 12. august

25 SANDRA SAAR, ajakirja Universitas Tartuensis toimetaja – 27. juuli

SUDOKU

	5	3		9	1			8
			8	7		2	9	
		7			3	5		
				5		4		6
1		9		3				
		5	9			3		
	9	1		2	6			
8			3	1		9	2	

VASTUS:

5	2	6	4	1	3	9	7	8
7	4	8	9	2	5	1	6	3
1	9	3	7	8	6	5	2	4
1	4	8	3	9	6	4	1	5
3	6	3	1	2	4	7	8	9
7	5	2	1	5	9	6	4	8
9	8	7	2	2	6	3	5	1
6	1	4	8	7	5	2	9	3
2	5	3	4	4	9	1	6	7

7		3		1			2	
	5	2	4		7		9	
	9					5		
9				2	5			
			6	4	8			
			3	9				4
		9					6	
	3		8		2	1	7	
	8			6		2		5

VASTUS:

5	3	2	4	9	6	7	8	1
6	7	1	1	2	5	8	9	3
8	9	4	4	7	1	6	2	5
2	6	8	3	3	9	6	3	4
1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	7	5	6	4	8	8	3	3
3	3	3	3	3	3	3	3	3
8	9	1	2	3	5	6	5	4
6	5	2	4	8	7	3	3	1
7	4	3	5	1	9	8	8	2

RAAMATUKOGU

30. juunini korraldab TÜ raamatukogu tasuta raamatute jagamise. Raamatuid saab valida minna raamatukogu lahtiolekuaegadel: tööpäevadel kell 9–19 ja laupäeval kell 12–16.

HANSAPÄEVAD

8. juulil algavad hansapäevad. Tartu hansapäevade igas vanuses külastajad saavad osa kirevast laadamelust, peale selle külastab kesklinna ajastu vaim, kel varuks üllatusi.

SEMINAR

23. augustil toimub Vanemuise kontserdimajas Tartu õpetajate sügisfoorum, kuhu on oodatud kõik õpetajad, et enne kooliaasta algust uusi teadmisi saada.

30

5

8

10

23

NÄITUS

5. juulil avatakse vanas anatoomikumis näitus «Maali lahkamine. G. F. Parroti portree». Parrot oli Tartu ülikooli kuulus rektor ja füüsikaprofessor.

SUVEÜLIKOO

10. augustil algab suveülikooli kursus «Lapse viha juhtimine: turvaline toimetulek». Kursust peavad Angela Jakobson ja Jürgen Rakaselg.

JUULI 2017

E T K N R L P E T K N R L P E T K N R L P E T K N R L P E
26 27 28 29 30 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31